

Od zločinu nacistů na studentech je 80 let

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (Dr.Sc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXII

ČÍSLO 236, LISTOPAD 2019

CENA 10 Kč

Projev odporu českého národa proti německé okupaci – 17. listopad 1939

Zrada Československa jeho západními spojenci – Anglii a Francií v Mnichově 29. září 1938 způsobila ztrátu 1/3 území Čech a Moravy a ztrátu obranyschopnosti našeho státu, dokonanou odtržením tzv. „Slovenského štátu“ klerofašisty v součinnosti s nacistickým Německem 14. března 1939. Okleštěné území okupovalo Německo 15. března t. r. a vytvořilo jemu podřízený tzv. protektorát. Náš národ se nesmířil se zničením svého suverénního státu, vybojovaného v roce 1918 po třístaleté rakousko-německé nadvládě nad českými zeměmi a po tisícileté porobě Slovenska Maďarskem. V okupovaném protektorátu vznikaly odbojové organizace – vojenská Obrana národa, sokolské, komunistické a další.

Nacističtí okupanti vytvořili zločinný plán „konečného řešení české otázky“ – úplné poněmčení naší země vyhubením a vystěhováním českého obyvatelstva. Stejný osud chystali všem podle nich „méněcenným“ slovanským národům. Tento plán němečtí okupanti začali uskutečňovat v následujících letech války – po vyhnání 250 000 Čechů ze zabraného pohraničí následovalo vysídlení dalších tisíců našich obyvatel z území, zabíraných jako vojenské prostory. Součástí těchto zločinných plánů bylo přednostní vy-

hubení české inteligence jako významného činitele odporu, jak vyhlásil německý místodržitel „reichs-protektor“ Heydrich.

Vhodnou příležitostí k započetí těchto záměrů se staly události v Čechách v říjnu a listopadu 1939. Ve výročí vzniku ČSR – 28. října – došlo k hromadným veřejným nepokojům. V Praze se sešly desetitisíce lidí a provolávaly hesla, oslavující Masaryka, Beneše a ČSR. Okupanti nasadili proti demonstrantům jednotky SS, které je rozháněly ostrou střelbou. Při tom byli smrtelně zraněni student Jan Opletal a dělník Václav Sedláček. Pohřeb Jana Opletala 17. listopadu 1939 se stal demonstrací zvláště studentů proti okupantům, jimž to posloužilo jako záminka k zásahu. Bylo zatčeno 1 200 studentů a uvězněno v koncentračním táboře Sachsenhausen. Devět představitelů studentů bylo v ruzyňských kasárnách zastřeleno. České vysoké školy byly zavřeny, podle prohlášení Heydricha navždy. V rámci perzekuce českého národa bylo jen v berlínské věznici Plötzensee popraveno 700 Čechů, většinou z řad inteligence. Náš národ se nesmířil s okupanty připravovaným osudem a bojoval proti nim v domácím odboji a v čs. zahraničních armádách na východní i západní frontě. Tento odpor vyvrcholil Slovenským národním povstáním v roce 1944, jímž se Slováci při-

Pohřební průvod s mrtvým Janem Opletalem

hlásili k společnému státu, a Povstáním českého lidu v Praze v květnu 1945. O síle odporu svědčí 360 000 Čechoslováků, padlých v boji s okupanty.

Vzpomínku na tyto události před 80 lety zneužily před 30 lety politické síly, usilující o návrat ke kapitalistickému zřízení a podvolení se zájmům západního kapitálu. Proběhly demonstrace, vydávané za obdobu událostí v roce 1939, ve skutečnosti řízené cizími tajnými službami. Lidé byli oklamáni řečmi, že výhody dané socialismem budou zachovány a zlepšeny svobodou a demokracií. K převratu přispěl i rozvrat států socialistického tábora, způsobený zradou některých vedoucích činitelů.

Dnešní stav není „nejlepší jaký může být“, jak jsme přesvědčováni

sdělovacími prostředky, ovlivňujícími názory občanů ne v jejich, ale v cizím zájmu. Nepopíratelné skutečnosti svědčí o opaku. Většina národního majetku, včetně základního, jako jsou vodní zdroje, byla rozkradena a je dnes v cizích, z 80 % v německých rukách. Máme tisíce bezdomovců, nezaměstnané, nedostupné bydlení, zdražování všeho, což nestačí vyrovnávat přídatky na důchody a některé mzdy. Z mezinárodního hlediska jsme byli lživou propagandou zataženi do Evropské unie, organizace řízené nadnárodním kapitálem, omezující suverenitu národních států a směřující k jejich zániku, dále bez souhlasu občanů do paktu NATO, vyvolávajícího zatím místní války bez souhlasu OSN. Pohrobci nacistů – sudeťáci – usilují

o revizi výsledků 2. světové války a o naše pohraničí.

Německo, které nedosáhlo nadvlády v Evropě dvěma světovými válkami se 100 miliony mrtvých, se o to dnes pokouší hospodářským a politickým ovládnutím EU. Slovanské státy, které vítězství nad zrůdným nacistickým Německem zaplatily 40 miliony obětí ve 2. světové válce, byly rozbity, Jugoslávie zločinnou agresí NATO. Československá republika byla též rozbita, nezákonně rozdělena prodejními politiky, bez vyjádření občanů v referendu. Tyto skutečnosti je třeba si uvědomovat a připomínat. Ti, kteří dnes lživě srovnávají události před 80 a 30 lety a poštěkávají k útokům Západu proti Rusku, by tady pravděpodobně nebyli, nebyť Ruska – tehdy Sovětského svazu a jeho 30 milionů padlých a zavražděných Němci. Nevděčnost je hanebností.

Náš národ dosáhl ve 20. století dvou největších úspěchů, které zajistily jeho přežití – zřízení samostatného státu dvou navzájem nejbližších slovanských národů – Československé republiky, a odsunu nacistům propadlé německé menšiny rozhodnutím vítězných mocností. To je nejhlubší význam našeho odboje, boje za přežití, jehož součástí je 17. listopad 1939.

**Docent JAN MINÁŘ, Dr.Sc.,
předseda Slovanského výboru ČR**

Hanebná urážka sovětských osvoboditelů naší země!

Jak napsaly Haló noviny – mh, 2. září se u sochy sovětského maršála Ivana Stěpanoviče Koněva na náměstí Interbrigády v pražských Dejvicích sešly stovky občanů, aby zabránily dalšímu ponižování sovětských osvoboditelů naší země od fašismu, neboť socha je všeobecně chápána jako symbol! Josef Skála, předseda spolku Magistra Vitae, tady přečetl otevřený dopis, zaslaný premiérovi vlády České republiky Andreji Babišovi, adresovaný rovněž všem předsedům parlamentních stran a hnutí.

Kytička pro maršála Koněva

Na lidové manifestaci na obranu Koněvovy sochy, jíž hrozí odstranění, sdělila její moderátorka Jana Wolfová, že tentýž den na 56 místech ČR pokládali lidé u památníků a hrobů rudoarmějců květiny na výraz solidarity s ohroženou a ponižovanou Koněvovou sochou. Byla vyslyšena i výzva středočeských komunistů Kytičí pro maršála Koněva, neboť její pata byla obsypána květinami občanů. Poslanec Jaroslav Földyna (ČSSD) připomněl 144 000

Manifestace na obranu maršála Ivana Stěpanoviče Koněva na náměstí Interbrigády v pražských Dejvicích
FOTO – Roman Blaško

sovětských vojáků, kteří padli při osvobození Československa, „bez těch bychom tu nebyli.“ Pozastavil se nad tím, že přes 30 let tato socha nikomu nevadila, „až přišla téměř bezvýznamná figura starosty Koláře.“ Poslanec KSČM Stanislav Grospič reagoval na vlnku NATO, kterou mával jeden narušitel manifestace: „Máme se snad klanět vlajce NATO, když NATO je těhotné krví a utrpením, které roznáší za po-

slední desetiletí?“ Poslanec Zdeněk Ondráček dodal lidem, bránícím Koněva, optimismus a povzbuzení, když řekl: „Pravda vítězí, jak stojí na prezidentské standartě. My máme pravdu, a zvítězíme!“

Zoufalé volání Prahy k Rudé armádě

Senátor Jaroslav Doubrava připomněl, že „Rudá armáda přišla do Prahy na poslední chvíli, na bariká-

Prezident ČSR Edvard Beneš vznamenává 6. června 1945 Řádem Bílého lva maršála Ivana Stěpanoviče Koněva. Vedle něho maršál Andrej Ivanovič Jeremenko. FOTO – ARCHIV ČTK

dách již docházela munice.“ Zdůraznil nevyvratitelnou skutečnost, že Koněvovi vojáci nevstoupili do již svobodného města, jak nám vnucují falzifikátoři dějin. Však je uloženo v archivu rozhlasu zoufalé volání Prahy o pomoc, a volána byla právě Rudá armáda. Kopat do symbolů rudoarmějců, kteří si nevybrali jít do války, „může jen taková nula,“ čímž mínil starostu Prahy 6 Ondřeje Koláře poslanec Jiří Kobza. Na manifes-

taci také promluvil s pověřením prezidenta ČR Miloše Zemana mluvčí Hradu Jiří Ovčáček. Z významných dat, kterými maršál I. S. Koněv vešel do historie, zdůraznil datum 27. ledna 1945, kdy vojska 1. ukrajinského frontu Rudé armády vedená právě tímto vojévůdcem, osvobodila koncentrační tábor Osvětim. Ovčáček poukázal na paradox, že Němci tábor obehnali plotem, a nyní „plot“ – lešení s plachtou – stojí kolem Koněvovy sochy.

Plachtu strhl občan Jiří Černoorský. Svůj čin vysvětlil slovy, že nebyť Rudé armády, která se nezastavila při vyhánění německých agresorů na hranicích Sovětského svazu a osvobodila i další země, tak by nebylo osvobozeno z německé okupace ani Československo a další slovanské národy.

Za stržení hanebné plachty pak měl Černoorský oplétačky s policií, ale zároveň sklídl potlesk a velké sympatie přítomných občanů. Ti na závěr manifestace drželi minutu ticha za všechny hrdiny vojáků, kteří padli při osvobození ČSR a Evropy.

(Pokračování na s. 2)

U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA

Hanebná urážka sovětských osvoboditelů...

(Dokončení ze s. 1)

Namísto sochy Koněva nový památník!?

O dalším osudu Koněvovy sochy rozhodli 12. září zastupitelé Prahy 6. Přijali usnesení v poměru hlasů 33 ze 45, aby byla vypsána výtvarná soutěž na nový památník osvoboditelů Prahy na konci 2. světové války namísto stávající sochy maršála Koněva na náměstí Interbrigády v Bubenci. Dále má být vyhlášena soutěž na úpravu celého tohoto veřejného prostoru a zajištění důstojného místa pro umělecké dílo – sochu Koněva – nejlépe v některé z pamětových institucí. Podotýkáme, že by mohlo dojít i k rafinovanému úskoku a nový památník osvoboditelům by mohl být koncipován i tak, že by do řad osvoboditelů pojmul i vlasovce, kteří svou podlou zradu Rudé armády chtěli vykoupit v hodině dvanácté, která odbýjela porážku hitlerovskému Německu. A po-

kud by se měla Koněvova socha přemístit na jiné, důstojné místo, tak by jí slušela Letná, kde kdysi stávalo sousoší se Stalinem.

Socha je památníkem 2. světové války

V zářijové rozpravě na zasedání zastupitelstva Městské části Prahy 6, kde se debatovalo, jak naložit s Koněvovou sochou, hovořili političtí primitivové, vyznačující se neznalostí historické pravdy, kdy z tónu jejich hlasů zvučely také skrývané protiruské postoje a také útoky na prezidenta Miloše Zemana. Podle Haló novin – mh, v diskusi poslanec Zdeněk Ondráček odmítl některé Kolářovy nepravdy a rovněž útoky na hlavu státu. Na podkladě právní analýzy je Ondráček přesvědčen, že socha Koněva je památníkem 2. světové války, svého druhu vojenským pomníkem, a pak je nutné s ní zacházet podle článku 21 česko-ruské smlouvy z roku 1993.

Starosta Kolář porušil zákon

Poslankyně Ivana Nevludová vyzvala, aby již skončilo „nevkusné divadlo ze strany Prahy 6.“ Zdůraznila přítom, že Sovětský svaz přinesl největší oběti ve druhé světové válce a jejich památka by neměla být haněna. Občan Michal Drbout se kriticky pustil do starosty Koláře, že jednal v rozporu s dobrými mravy a vyslal veřejnosti signál, že hanobení pomníků je normální.

Bývalý zastupitel Prahy 6 Ivan Hruza poukázal na fakt, že prakticky žádný subjekt kandidující v komunálních volbách neměl v programu odstranění tohoto pomníku, není to obsaženo ani v programovém prohlášení rady. „Starosta Kolář vejde do dějin tím, že svévolně 22. srpna rozhodl poškození pomníku zachovat a využít k nátlakovým aktivitám. Tím úmyslně porušil zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních mís-

tech.“ Hruza vyzval starostu, aby se omluvil za to, že označil Pražany, přinašující květiny ke Koněvově soše, za extremisty. Na obranu Koněva promluvil také pamětník Stanislav Hejduk, (92 let), účastník Pražského povstání v květnu 1945. Aleš Moravec řekl: „Bez Koněva byste tu nebyli, bez Rusů by svět fašismus neporazil.“

Vladimíra Vítová upozornila na porušení obecně závazné vyhlášky při správě Koněvovy sochy, která zavazuje Městskou část Prahu 6 pečovat o ni řádně. Navíc se socha nachází v památkové zóně a požívá památkové ochrany, takže případné odstranění by bylo možné jen na základě stanoviska orgánu státní památkové péče.

Mrhání obecními penězi

Do Koláře se razantně pustil zastupitel Prahy 6 Milan Roháč. Starostovi vytknul, že svou snahou odstranit Koněva se chce politicky zviditelnit!

Má rád mediální pozornost, ale protože vlastní činností a skutky tak učinit nemůže, tak si vymýšlí v případě Koněva pseudokauzy, řekl Roháč. Pranyřoval dále Koláře za mrhání penězi, když ten nechal za statisíce korun udělat lavičku Václava Havla, která má hodnotu možná tak pět tisíc korun. A nechal ji opravit za 150 tisíc korun. Další statisíce korun podle Roháče starosta vyhodil za jakousi lavičku s divokou florou. Ta vadne a hnije, protože se o ni nikdo nestará, a ještě za ni obec dluží peníze správcovské firmě. Starostovi dále vyčítal za čtrnácti milionovou koupi chátrající budovy bubenečského nádraží, aniž by k tomu dostal souhlas svých kolegů v koalici. Za dalších 50 milionů korun se tato budova má rekonstruovat. A za pouhých 100 tisíc korun měsíčně se má pronajímat. Takže si lze spočítat, za jak dlouho se vrátí tato investice!

JAN JELÍNEK

Projev předsedy Společnosti Julia Fučíka

Proslov Jana Jelínka, předsedy Společnosti Julia Fučíka u Fučíkovy sochy na pražském Čestném pohřebišti rudoarméjců na Olšanech při pietním aktu 8. září 2019:

Vážení přátelé, děkuji, že jste přišli na pietní vzpomínku na čs. spisovatele a novináře Julia Fučíka, autora světově unikátního dramatického literárního díla – Reportáže, psané na oprátce. Především srdečně vítám i naše čínské přátele: paní – Jian Huang z města Siamen a novináře a spisovatele profesora Juang Pinga ze Šanghaje a také Hildu Wendt z Berlína. Musíme ocenit, že čínské přátele Reportáž natolik oslovila, že se stali Fučíkovými obdivovateli a vydali se na tisíce kilometrů dlouhou cestu k nám do srdce Evropy záměrně na výročí hrdinné smrti Julia Fučíka, aby mu v Praze projevíli úctu.

Právě dnes uplynulo 76 roků od Fučíkovy statečné smrti. Němečtí na-

cisté ho popravili v berlínské věznici Ploetzensee 8. září 1943 ve 4 hodiny a 55 minut ráno. A jak si nepřipomenout jeho slova na sklonku jeho plodného života, jiskřící humorným nadhledem: „Člověk se přece nestane o nic menším, i když je zkrácen o hlavu.“ Fučík zemřel v mladistvém věku teprve 40 let. Ve věku nejkrásnějším, kdy je člověk v největším rozkvětu sil a tvůrčího ducha. A chrabře hleděl do tváře pod šibenici katovi! O tom mi podal svědectví jeho spoluvězeň Rudolf Bedřich z Uherského Brodu, který v Ploetzensee sdílel s Fučíkem celu a loučil se s ním před popravou.

Je však příběhem ještě smutnějším a absurdnějším, že Fučíka čekala po jeho fyzické likvidaci v Berlíně také druhá poprava. A to doma, v jeho rodné zemi, po kontrarevolučním převratu v Československu na podzim 1989!, kdy byla zhanobena jeho lidská čest a důstojnost. Kdy byl živě osočován ze zrady na gestapu svých protifa-

šistických spolubojovníků. Kdy bylo zpochybňováno autorství jeho Reportáže. A tak Fučíkova socha, před níž stojíme, byla odstraněna od hlavní brány Parku a kultury a oddechu v pražské čtvrti Holešovice, který nesl i jeho jméno. Fučíkova socha byla uvržena jako bezcenný odpad do skladiště, aby nebyla lidem na očích.

Společnost Julia Fučíka se s lidmi z dalších vlasteneckých sdružení a naší odbočkou SJF v Plzni postavili na Fučíkovu obranu ve jménu historické pravdy. Zasloužili se o vysvobození a návrat jeho sochy ze skladiště na veřejné prostranství jeho rodné Prahy. A podařilo se to po téměř čtvrt století s přispěním petiční výzvy a mezinárodní solidarity a pokrokových občanů České republiky. Fučík se opravdu vrátil pod širé nebe, neboť z jejich myslí a srdcí nikdy nebyl vyhnán. Veliký podíl na Fučíkově návratu mají především němečtí přátelé. Věrní Fučíkově památce a odkazu zůstávají také lidé v Čínské lidové republice, Ruské federaci a Bělorusku, Spolkové republice Německo, Francii, Portugalsku, Vietnamu a na Kubě a v dalších státech.

I když se podařilo vyvrátit mnohé lži o Fučíkově životě a díle, přesto zápas o velkou osobnost české literatury a protifašistického odboje není dokončen. Především dětem a mládeži

Pietní vzpomínka u sochy Julia Fučíka. Zcela vpravo stojí naši dva čínští přátelé
FOTO – ANATOLIJ ŠITOV

ve školách v naší zemi její mocní vladaři a rovněž učitelé a vychovatelé dluží říci ryzí pravdu o Fučíkovi. Je žádoucí, aby mladé pokolení seznámili s jeho hrdinným osudem, s jeho nedokončeným románem Pokolení před Petrem i klenotem české literatury – Boženou Němcovou bojující, kterou Fučík napsal v západočeské Chotiměři za jediný měsíc v lednu 1939, těsně před odchodem do pražské ilegality.

Vážení přátelé, na závěr svého vystoupení chci pietní vzpomínku za-

končit Fučíkovými slovy, která jsou vlastně jeho loučením se světem, jehož krásy obdivoval: „Trvalo to dlouho, smrti, než jsi přišla. A přece jsem doufal, že se s tebou seznámím až za mnoho let. Že budu ještě žít životem svobodného člověka, že budu ještě mnoho pracovat a mnoho milovat a mnoho zpívat a světem vandrovat... Žil jsem pro radost, umírám pro radost a byla by to křivda, kdybyste mi na hrob postavili anděla žalu.“

Děkuji Vám za pozornost.

Na vrcholu Čerchova

V Carpatcích na Domažlicku se poslední srpnovou sobotu tohoto roku konalo „Rozloučení s létem“. Zábavné odpoledne pro veřejnost organizoval městyš Klenčí pod Čerchovem, a též místní TJ Spartak a KSČM. Mezi účastníky byli i členové Slovanského výboru České republiky. Využili jsme možnosti výletu na rozhlednu Čerchov (1042 m nad mořem), nejvyššího vrcholu Českého lesa. Nemohli jsme za této příležitosti minout pamětní desku re-

spicienta finanční stráže Josefa Pavlišty, který zde padl 25. září 1938 v přestřelce hlídky Stráže obrany státu (SOS) s bojovníky z teroristického Sudetoněmeckého Freikorpsu. V předvečer 80. výročí oficiálního začátku druhé světové války v Evropě jsme si připomněli, že pro náš národ začala již o rok dříve mmichovským diktátem pod dohledem západních „spojenců“, rozbitím a německou okupací Československa v březnu 1939. Nezapomínáme! (vm)

Před pamětní deskou Josefa Pavlišty na Čerchově 31. srpna.
Zleva Vladimír Mlejnecký, Antonín Vokoun a Jiří Godža

Výzva předsedovi vlády ČR Andreji Babišovi

Vážení pane premiére,
Zbábělé darebáctví, znovu a znovu znesvěčující pražský pomník maršála I. S. Koněva překročilo všechny meze. Radnice městské části, na jejímž území se nachází, mu nejen rázně nečelí, ale sama mu stále víc přitakává. Světla památka hrdinů, kteří nám přinesli mír a svobodu, už nesmí být rukojmím nevychovců. Neumí-li si vážit, že pomník zdobí právě jejich čtvrt, třeba je vůči němu zbavit stávajících pravomocí. Proto se na vás, vážený pane premiére, obracíme s naléhavou výzvou, aby to vláda neprodleně učinila některým ze zákoných prostředků, jež má k dispozici, a zajistila pomníku status a ochranu, odpovídající jeho významu (prohlá-

šením pomníku za národní kulturní památku a nepomůže-li ani to, převzetím příslušného pozemku do vlastnictví státu). Právě to je ve veřejném zájmu tím urgentněji, o čemž ostouzení našich osvoboditelů škodí důstojné pověsti naší země v zahraničí i jejím ekonomickým perspektivám. Tento dopis zasiláme v kopii předsedům všech parlamentních stran a hnutí. Činíme tak v upřímném očekávání, že Vás v daném směru bezvýhradně podpoří.

Asociace absolventů ruských (sovětských) vysokých škol – Vladimír Píček, předseda. Aliance národních sil – Vladimíra Vítová, předsedkyně. Asociace nezávislých médií – Stanislav Novotný, předseda. České míro-

vé hnutí – Milan Krajča, předseda. Česká společnost pro civilizační studia – Petr Hampl, tajemník. Českoslovanská společnost – Jiří Klapka, předseda. Českoslovenští vojáci v záloze za mír – Ivan Kratochvíl, velitel. Hej, občane! – Žarko Jovanovič. Magistra Vitae – Josef Skála, předseda. Národní domobrana – Marek Obrtel, předseda. NE základnám – Václav Novotný, předseda. Slovanský výbor ČR – Jan Minář, předseda. Společnost Julia Fučíka – Jan Jelínek, předseda. Spolek českých novinářů – Pavel Novák, předseda. Unie českých spisovatelů – Karel Sýs, předseda. Vlastenecké sdružení antifašistů – Josef Liška, místopředseda. Vojáci proti válce – Jiří Bureš, předseda.

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

K otázce teorie slovanského socialismu

Zveme ke spolupráci všechny čestné a slušné slovanské vědce, kteří se vážně zamýšlejí nad budoucností slovanské civilizace a zveme Vás k obtížné a neodkladné práci na budoucnosti slovanské civilizace. Nebudeme brát ohled na žádné tlučhuby a kritiky. Nebudeme na ně reagovat, protože známe jejich nálady a postoje vůči nám. Pokud nezvyšují chaos, tak je budeme ignorovat. To napsal na úvod studie, nazvané „k otázce teorie slovanského socialismu“ předseda Běloruského slovanského výboru Kostjan Sergej Ivanovič. Z ruštiny do českého jazyka přeložila Hana Jelínková. Publikujeme ukázkou z této studie.

„Hlaholem trub, jenž volá k boji Slovanským vojům povel dán Letí na pomoc hrdinovi v boj At zhyne nepřítel!“
Puškin A. S.
Ruslan a Ludmila, VI. s. 77

Oligarchický kapitalismus – nemilosrdný, agresivní

Slovanský socialismus se může a musí stát obecnou slovanskou teorií. Ve slovanském státě existuje mnoho náboženských konfesí: pravoslavní, katolíci, protestanti, muslimové. Ani jedno z těchto náboženství ale není schopno sjednotit všechny Slované. Ve slovanských státech existují nejrůznější politické strany, avšak žádné, s výjimkou komunistických, nejsou schopny nabídnout představy o perspektivě, ideu pro budoucnost. Všechny tyto „jednodenní“ strany se točí kolem řady otrepaných termínů, jako jsou: „demokracie“, „svoboda“, „lidská práva“. Všechny tyto strany liberálního, konzervativního, sociálně-buržoazního ražení pracují pro agresivně barbarský globalismus jako nejvyšší etapu imperialismu. Základem jejich politiky je manipulace náladami pracujících a cílem zajistit stabilitu a upevnění oligarchického kapitálu, kterýž je řízen „výborem tří set“. Středem jejich ideologie je hromadění a konzum, individualismus, výkup mozků a jejich skryté vykořisťování. Jádrem této ideologie je otročský systém schovaný pod rouškou demokracie, oficiálně nazývaný systém smluvní nájemní práce.

„Virus konzumní spotřeby, pěstovaný v Evropě, se nyní rozšířil do celého světa. V tomto smyslu se celý moderní svět stal „Evropou“ – instrumentálním a iracionálním systémem „násilí proti přírodě a sociálnímu prostředí, jehož cílem je získat jakýmkoliv prostředky maximalizovaný výsledek (zisk)“, který odporuje a vždy odporoval „...pravoslavné rusko-slovanské kultuře jako takové, protože v jejím rámci kult konzumu a hromadění nikdy nebyl dominantní duchovní hodnotou“¹. (Monografie. „Současné globální transformace a problémy historického práva na sebeurčení východoslovanského lidu.“ Grodno 2009.)

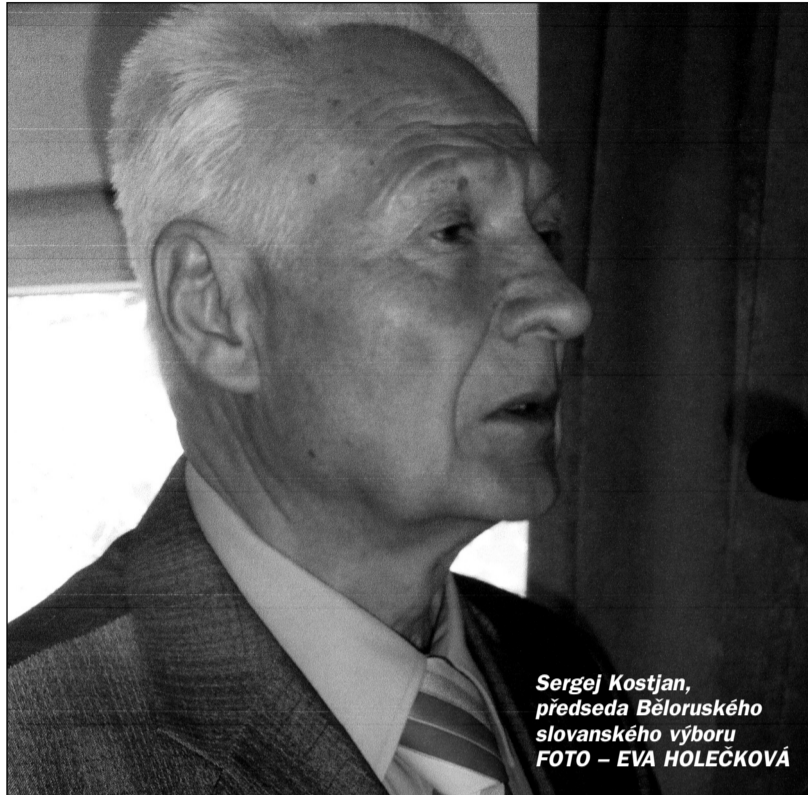
Je evidentní, že politicky a ideologicky se oligarchický kapitalismus navenek přeorientoval, byl oděn do nového hávu, ale jeho obsah zůstal stejný: nemilosrdný, propracovaný. Oligarchický globální kapitalismus si zachoval svůj ekonomický základ, jímž je zisk za jakoukoliv cenu

– za každou cenu. Stal se celosvětovým a polovojensky agresivním. Změnila se také sociální struktura společnosti: třída oligarchů, třída středních kapitalistů, střední třída (úřednictvo), všechny pracující vrstvy společnosti, třída nezaměstnaných a chudých. Mezi výše uvedenými třídami a vrstvami společnosti neexistuje dělnická třída, neexistuje jako taková, ani svojí podstatou ani obsahem. V současnosti neexistuje žádná dělnická třída, která nemá co ztratit, kromě svých okovů. Došlo k tomu proto, že se změnily samotné ekonomické procesy, výrobní technologie a výrobní vztahy. Automatizace, robotizace, nadprodukce, masová nezaměstnanost, obohacení oligarchické třídy a její akumulace kapitálu, růst cen a daní, faktická politická a právní bezmoc většiny – to je skutečná tvář současného imperialismu. „Vědecko-technický pokrok, který umožnil zvýšit produktivitu práce, nepřinesl snížení cen a zvýšení životní úrovně občanů.“² (Kashtan William. „Dělnická třída a boj proti monopolům.“ Moskva 1975.)

Likvidace vlivu SSSR vnitřními agenty, kolaps světového socialistického systému, oportunistická a degradace mnoha evropských komunistických stran, zdánlivě samozřejmě, odstranila z pořadu dne otázku socialismu. „Státní monopolní kapitalismus uvěřil, - říká William Kashtan, - že jeho politika odstranila otázku socialismu z pořadu dne... Nicméně... neodstranila hlavní rozpory kapitalistickému systému vlastní, které se v současnosti projevují v nových formách“³ (Viz tamtéž s. 68). Hospodářská krize, která vypukla v roce 2008, a která pokračuje i dnes, představuje nové globální výzvy. „Imperialismus usiluje o právo měnit nejen hranice, ale také společenské zřízení... Pokud to jde, dělá to mírovými prostředky, a pokud je to nutné, tak i silou zbraní“ – vyvozuje závěr W. Kashtan.⁴ (Viz tamtéž s. 113).

Tomuto „civilizovanému oligarchickému“ barbarství může odolat jen socialismus se slovanskými specifiky. Přičemž základy budoucnosti východní slovanské civilizace jsou zakládány dnes. Aby východoslovanské národy nebyly vytlačeny na okraj historických procesů, na zblázněnou periferii světa, ale zaujaly důstojné místo v geopolitickém (finančním a ekonomickém atd.) světě XXI. století, které podle všech dostupných znaků slibuje, že bude ještě kontroverznější a konfliktnější než XX. století, je nutné rozpracovat a realizovat inovativní průlomovou strategii rozvoje“⁵. (Monografie. „Současná globální transformace a problémy historického práva na sebeurčení východoslovanského lidu.“ Grodno 2009, s. 51).

Takovou strategii v teorii a praxi se může a musí stát slovanský socialismus. Není podstatné, že třetina obyvatel SNS nejsou Slované. Termín slovanský socialismus znamená účast všech národů Společenství nezávislých států (SNS) na budování socialismu v nových podmínkách, jejichž výchozím bodem by měl být původní sovětský socialismus jako teorie, stalinistický socialismus jako rusko-slovanská teorie a praxe slovanského socialismu, jako součas-

Sergej Kostjan,
předseda Běloruského
slovanského výboru
FOTO – EVA HOLEČKOVÁ

Ilustrační foto ze Vseslovanských národopisných slavností Slovanská Praha v červnu 2018. Nad jejich programem debatují Barbara Krygierová – Slovanský výbor Polska a Jan Minář, předseda SV ČR
FOTO – EVA HOLEČKOVÁ

nost a budoucnost národů bývalého SSSR a slovanského světa jako celku. Pouze idea slovanského socialismu může spojit (ne hned, ne okamžitě) všechny Slované, protože slovanský socialismus zahrnuje především sociální a ekonomickou spravedlnost, nikoli rovnostářství, ale spravedlnost. Spravedlnost byla vždy na prvním místě ve vědomí Slovanů a byla automaticky aplikována i na všechny ostatní neslovanské národy žijící společně nebo v sousedství.

Slovanský socialismus zcela odmítá a nepřijímá nacismus. Nacismus staví ten, nebo jiný národ, svůj

vlastní národ nad ty ostatní. Milujeme a respektujeme naši slovanskou mnohonárodnostní civilizaci a chováme úctu k hodnotám jiných neslovanských národů a civilizací. Slovanský socialismus je svojí podstatou mezinárodní, protože umožňuje život a rozvoj 16 slovanských národů a národností. Všichni jsou Slované. Zástupci jiných neslovanských národů žijí na slovanském území a Slované nikdy nikoho ze svých zemí nevyháněli nebo neutlačovali. Ale cizinci Slované v jejich vlastní zemi brutálně ničili a využívali.

V tomto ohledu musí slovanský socialismus zachytit a uchopit takto-

vý pojem jako je slovanské právo. Dokud jsme byli rozdrobeni, vnutili nám magdeburgské právo, čti anglosaské právo, římsko-židovské právo, přestože jsme my, Slované, měli vlastní slovanské právo dlouho před nimi, a jeho základem byl: - kolektivismus, kolegalita, spravedlnost, lidskost, jedním slovem – BOŽSKOST! Slovanům mír a jednotu!

Formy hospodaření s půdou.

Komu bydlení zdarma?

Do teorie slovanského socialismu by se měla rozhodně promítnout teorie o půdě. Půda nemůže být zcela soukromým majetkem. Země, její hlubiny, stejně jako lesy, voda musí patřit státu. Avšak vzhledem k tomu, že v různých slovanských a neslovanských státech se vyvinuly různé historické tradice využívání půdy, musí se toto vše projevit v teorii slovanského socialismu obecně a konkrétně v teorii slovanského práva. Hospodaření s půdou by mělo mít různé formy: kolektivně-společenské, individuální, individuální v rozsahu od 10 do 50 hektarů, nájemní (pachtovní) v rozmezí od 50 do 200 hektarů a s dobou pronájmu (pachtu) od 10 do 100 let a pochopitelně celostátní. Neméně aktuální je i problém bydlení. Výstavba bytů by měla být prováděna státní mocí, nebo (výjimečně) pod její nejpřísnější kontrolou soukromými stavebními společnostmi s odbornými zkušenostmi. Bytovou výstavbu mohou provádět vlastníci, bytová družstva. Stát poskytuje občanům bydlení zdarma prostřednictvím pracovních kolektivů a odborových svazů a s nárokem na vykoupení pro osobní potřebu s dobou splatnosti 40 let, s cenou o 5 % vyšší než pořizovací náklady. Nakoupené bydlení je děděno a dědičná daň představuje 1 % z celkové hodnoty obytných prostor s přihlédnutím k morálnímu opotřebení a je splatná během deseti let. Osobám se zdravotním postižením, sirotkům a velkým rodinám je bydlení poskytováno zcela zdarma s právem dědit podle obecné legislativy o dědictví v oblasti bydlení. Mnozí říkají, že se jedná o nějaký nesmysl. Fantazie. Víme, kdo proti tomu bude nejvíc protestovat. Ale my, Slované, musíme především myslet sami na sebe a nestarat se o křiklouny. Slovanům mír a jednotu!

Izrael nepovolil Slovanskou unii

Ruský autor Dmitrij Litvinovič uveřejnil v kanadském časopise Northstar compass 2002 č. 11 článek pod názvem „Holocaust“ proti Slovanům v Izraeli pokračuje.

Autor píše: „Podstata nového (izraelského) zákona spočívá v následujícím: jestliže občan přijme podporu od státu, pak se může vzdálit ze země pouze po roce. Toto opatření se přímo dotkne imigrantů z Ruska. Mnozí z nich žijí z podobných podpor jako nezaměstnaní. Imigrantů z bývalého SSSR tvoří většinu nedávno přišedších. Jak uvádí izraelská agentura, v roce 2002 přijelo do Izraele 34 000 lidí, z toho 21 000 lidí přišlo ze země, které byly součás-

tí někdejšího SSSR. Tito lidé přišli do Izraele, protože byli vyzváni, aby přijeli. Izraelská úřadovna jim slibovala ráj, nyní nejsou svědky ničeho jiného než diskriminace.

Můžete nosit čepičku („jarmulku“ pozn. překl.), učit se Tóru nazpaměť, navštěvovat synagogu, ale vždy budete pro Izraelity cizincem. Co tedy bylo jádrem výzev sovětským židům po dlouhé roky, aby emigrovali do Izraele? List ruská Pravda napsal o skupině mladých Izraelců (ruského původu), kteří chtěli v Izraeli založit slovanskou unii. Bylo jim odepřeno povolení. Bylo to vskutku šokující překvapení pro ty, kdož přišli do Izraele z bývalého SSSR.

Tito sovětské imigranti (nežidovského původu) mají slovanské kořeny, a to až již přišli do Izraele z Moldávie, Ázerbájdžánu nebo Kazachstánu. Je jich 250 000 až 600 000. Pociťují, že se jim nedostává důstojného místa v izraelské společnosti. Izraelská vláda aktivně brání např. tomu, aby se účastnili politiky. V izraelském parlamentě není ani jeden Rus, žádný Rus není starostou, ani místostarostou, prostě nic.“

Přeložil doc. Dr. Mírko Svoboda
Slovanská vzájemnost
roč. V, číslo 51/2002,
vybral: Čeněk M. Kadlec

Stranu 3 připravil a redigoval Jan Jelínek

Neušlo nám

■ Spolupráce v Asijsko-pacifickém prostoru

Účastníci Východního ekonomického fóra, které proběhlo 4. – 6. září ve Vladivostoku, podepsali 270 dohod, jejichž souhrnná suma převyšuje 3 400 miliard rublů, což je o 13 % více než před rokem. Na tiskové konferenci to sdělil Jurij Trutnev, vicepremiér – zplnomocněný představitel prezidenta RF na Dálném východě. **tass.ru**

■ Pakt Molotov-Ribbentrop

Na stránkách Ministerstva obrany RF byl otevřen multimediální oddíl „Křehký mír na pokraji války“ k 80. letému výročí podepsání paktu o nenapadení mezi Německem a SSSR.

Jsou zde odtajněné unikátní dokumenty z fondu Centrálního archivu vojenského resortu. Poprvé publikované materiály odkrývají neznámé podrobnosti mezinárodní politiky před začátkem 2. světové války. Tyto informace umožňují návštěvníkům udělat si obrázek o tom, jak a proč byla v tak těžké politicko-vojenské situaci učiněna určitá rozhodnutí.

Zveřejnění těchto informací je pokračováním práce vojenského resortu, zaměřené na zachování a ochranu historické pravdy, boj proti falšování dějin a pokusům revidovat výsledky 2. světové války. Materiály naleznete na: <http://pakt1939.mil.ru.mil.ru>

■ Dolar na ústupu

Kroky Číny a Ruska na snížení závislosti na americkém dolaru budou pokračovat. Ministerstvo financí RF vydá své první obligace denominované v juanech. Poprvé byla tato myšlenka navržena v roce 2016. Očekává se zájem čínských investorů.

Dále chtějí obě země zvýšit podíl svých národních měn při vzájemných obchodech. Zatím je asi 14 % všech plateb v juanech a 8 % v rublech. Čína je pro Rusko největší obchodní partner a Rusko je naopak největší dodavatel ropy do Číny.

mixednews.ru

■ Mezinárodní manévry Centrum 2019

Vojenská cvičení probíhala šest dnů ve více než deseti lokalitách, včetně Kaspického moře a výcvikových prostorů zúčastněných států. Většina manévrů se uskutečnila v ruské Orenburské oblasti. Do manévrů bylo zapojeno téměř 130 tisíc vojáků, 20 tisíc kusů techniky a stovky letadel a lodí. Cvičení byla mezinárodní a společně se na akci podílelo osm států najednou. Jednalo se o země Organizace Smlouvy o kolektivní bezpečnosti – Rusko, Arménii, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán a Tádžikistán, ale také o Čínu, Indii a Pákistán.

Účast posledních tří jmenovaných zemí se stala mezinárodní senzací a diplomatickým vítězstvím. Všichni vojáci společně pracovali na protiteroristických aktivitách. Manévry měly obranný charakter.

Sputniknews.com

Stranu 4 připravili a redigovali Miroslav Havlík a Jan Jelínek

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

Sbližování Ruska a Běloruska

Rusko a Bělorusko se dohodly na jednotných daních, občanském zákoníku a dalších oblastech hospodářské integrace. Změny mají začít platit od roku 2021. Informoval o tom deník Kommersant. Ruský premiér Dmitrij Medvedev a jeho běloruský protějšek Sjarhej Rumas podepsali příslušný programový dokument 6. září. Podle deníku se v něm mimo jiné píše o sjednocení daňového řádu, občanského zákoníku, majetkové evidence, zahraniční-

ho obchodu i jednotné regulace trhu s ropou, plynem a elektrickou energií. Bude zaveden také společný systém veřejných zakázek, do něhož budou mít přístup uchazeči z obou zemí.

Země se naopak dosud neshodly na zavedení společné měny či jedné centrální banky, hodlají však částečně propojit bankovní dozor. V dokumentu se uvádí, že hospodářská integrace nebude měnit státní zřízení v obou zemích, jejich obrannou

a bezpečnostní politiku, školství, zdravotnictví ani vědu. Na základě tohoto dokumentu by měl v ekonomické oblasti vzniknout de facto konfederativní rusko-běloruský stát, jehož hospodářství bude integrovanější než v Evropské unii. Z dokumentu ale není zřejmé, nakolik budou obě země v takovém státním

útvary rovnoprávné – s ohledem na to, že ruská ekonomika je devětdvacetkrát větší než běloruská.

Ruské vedení stále silněji projevuje zájem o těsnější sblížení s Běloruskem, s nímž ho pojí smlouva o takzvaném svazovém státu, politickém útvaru, který obě země před 20 lety formálně vytvořily.

Kyjev uzná zvláštní status

Ukrajina přiznává zvláštní status povstaleckých zón v Luhanské a Doněcké oblasti. V Kyjevě to oznámil prezident Volodymyr Zelenskij. Podle expertů by rozhodnutí mohlo výrazně přispět k realizaci minských dohod o míru na Donbasu z roku 2015, kde od počátku války před pěti lety zemřelo přes 13 000 lidí.

Kyjev se po delším váhání rozhodl přijmout tzv. Steinmeierův plán, pojmenovaný dle bývalého německého ministra zahraničí a nynějšího prezidenta Franka Waltera Steinme-

iera. Plán počítá s uznáním zvláštního samosprávného statusu povstaleckých zón. Uznání plánu bylo jednou z podmínek Ruska pro uspořádání summitu normandské skupiny, sdružující nejvyšší představitele Ukrajiny, Ruska, Německa a Francie.

Další podmínkou bylo oddělení bojujících skupin na frontové linii ve vymezených oblastech. I o tomto bodě bylo 1. října na jednání v běloruské metropoli Minsku údajně dosaženo dohody.

ČTK

Prezidenti Alexandr Lukašenko (vlevo) a Vladimir Putin v důvěrném rozhovoru FOTO – ridl.io

Komunisté v Moskvě výrazně uspěli

Vládní strana Jednotné Rusko v zářijových komunálních volbách v Moskvě podstatně ustoupila ze svých pozic, i když si na radnici zachovala poměrně těsnou většinu.

V metropolitním zastupitelstvu, které má 45 míst, získali kandidáti

podporovaní Jednotným Ruskem 25 mandátů, zatímco dosud jich měli 38.

Ztráta třetiny poslaneckých míst na moskevské radnici není velkým překvapením, protože jen potvrdila pokles vlivu Jednotného Ruska zejména ve velkých městech. Strana v Moskvě dokonce oficiálně kandidáty nepo-

stavila, o poslanecké posty se ucházeli jako nezávislí. Ve většině ruských regionů, kde se o víkend místní volby konaly, si ale Jednotné Rusko zachovalo či upevnilo své pozice.

V Moskvě byli velmi úspěšní komunisté, kteří na radnici získali 13 mandátů, zatímco dosud jich měli jen pět. Levicová strana Spravedlivé Rusko má stejně jako liberální hnutí Jabloko v moskevském zastupitelstvu tři poslance. V jednom volebním obvodu vyhrála nezávislá kandidátka podporovaná Jablokem.

Moskevský starosta Sergej Sobjanin prohlásil, že složení městské dumy je v důsledku voleb „politicky rozmanitější“, což mu prý jen prospěje. Volební účast se pohybovala stejně jako při minulých volbách těsně za hranici 21 %.

Předseda Jednotného Ruska, premiér Dmitrij Medvedev, novinářům řekl, že strana má šanci zachovat si vůdčí roli ve společnosti. Ve volbách gubernátorů uspěli všichni politici podporovaní Jednotným Ruskem, kteří obhájili mandát.

Média zaujala porážka hlavní vládní strany v Chabarovském kraji na Dálném východě. Na radnici správního střediska Chabarovska žádný zástupce Jednotného Ruska nebude, téměř všechna místa obsadili kandidáti nacionalistické Liberálně-demokratické strany dlouholetého předsedy Vladimira Žirinovského. Většinu budou mít i v krajském zastupitelstvu, když Jednotné Rusko ve volbách skončilo po komunistech až třetí.

(ČTK)

Na oslavy 80. výročí vítězství sovětských a mongolských vojáků nad japonskou armádou na řece Chalchyn – gol přicestoval do Mongolska ruský prezident Vladimir Putin (vlevo). Na snímku při uvítací ceremonii s mongolským prezidentem Chajtmáginem Battulgo. FOTO – Profimedia.cz

„Neviditelný“ bezpilotní lovec

Ruské ministerstvo obrany zveřejnilo záběry prvního letu nového těžkého bezpilotního letounu Ochoťník (Lovec). Stroj ve tvaru létajícího křídla využívá speciální materiály a potahy, které jej mají učinit „neviditelným“ před nepřátelskými radary, napsala agentura AP.

Ministerstvo uvedlo, že let trval asi 20 minut. Dron několikrát obletěl letiště ve výši asi 600 metrů a úspěšně přistál. Ministerstvo označilo stroj za průzkumný, má plnit i úderné úkoly. Ochoťník váží asi 20 tun a zkonstruovala jej kancelář Suchoj, odkud pocházejí i nejnovější „nevi-

ditelné“ ruské stíhačky Su-54. Do konce roku by měl absolvovat další lety, jejichž složitost bude stoupat.

Jednomotorový Ochoťník se zdá být podobný dronu americké firmy Lockheed Martin RQ-170 Sentinel. Ten používá americké vojenské letectvo a CIA od roku 2007. Tyto drony sledovaly útočiště vůdce teroristické sítě al-Kajdá Usámy bin Ládina v pákistánském Abbottabádu a přinejmenším jeden RQ-170 zajistil 2. května 2011 přenos ze smrtícího útoku amerického komanda na bin Ládina, který sledoval v Bílém domě prezident Barack Obama.

(ČTK)

Putínovo moratorium

Ruský prezident Vladimir Putin zaslal dopis vedoucím představitelům několika desítek zemí, v němž navrhl moratorium na rozmístování raket středního a krátkého doletu v Evropě a v jiných částech světa.

Dopis byl odeslán mj. do všech metropolí členů NATO včetně tajemníka paktu. Putin reagoval na zánik rusko-americké smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF), která zakazovala oběma

stranám zařadit do arzenálu rakety odpalované ze země s doletem 500 až 5500 kilometrů. INF pozbyla platnosti, když ji vypověděly USA s obviněním, že Moskva smlouvu porušuje. Rusko se po zániku smlouvy zavázalo, že v Evropě ani jinde ve světě neumístí své rakety středního a krátkého doletu, pokud tak neučiní Američané. Z dopisu plyne, že Rusko je ochotno svůj závazek vystavit mezinárodní kontrole.

(ČTK)

Poslanci se zřekli imunity

Splnit předvolební slib se podařilo nejsilnější ukrajinské parlamentní straně Služebníci státu. Parlament schválil návrh zákona o zrušení poslanecké imunity. Hlasovalo pro něj 373 poslanců a pouze čtyři se zdrželi. Ke schválení bylo nezbytných 300 hlasů. Proti byla celá proruská frakce Opoziční platforma- Za život, které vadí porušení předpisů a hlasování se neúčastnila.

Zákon začne platit 1. ledna příštího roku a z ústavy budou vypuštěny pasáže, podle nichž poslanci měli zaručenou imunitu a nemohli být stíháni bez souhlasu parlamentu. Prezident Volodymyr Zelenskij zdůraznil, že i po zrušení imunity si poslanci zachovávají tzv. indemnitu a nebudou odpovídat za politická rozhodnutí, hlasování a veřejné projevy.

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Slovensko plánuje dostavbu jaderky Krško

Slovenský premiér Marjan Šarec v rozhovoru pro slovenskou televizi obhajoval plán na dostavbu jaderné elektrárny Krško, který veřejnosti představil koncem srpna. Zájem o účast na projektu už podle něj projevily Spojené státy i Rusko. Stejně jako v případě dostavby české jaderné elektrárny Dukovany ale slovenský záměr vyvolává kontroverze se sousedním Rakouskem.

Slovensko z Krška získává 40 procent energie, spotřeba elektrického proudu v budoucnu poroste a pro budoucí rozvoj je potřeba soběstačnost v zásobování elektřinou, řekl Šarec ve veřejnoprávní televizi Slovenija. Podle něj se jedná o jediný způsob, jak Slovensko po vyra-

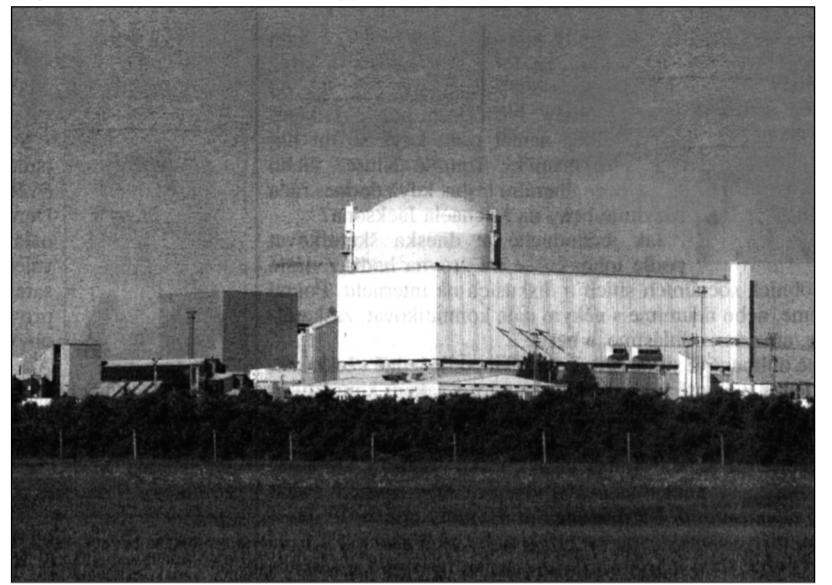
zení ekologicky nevyhovujících uhelných elektráren může dosáhnout stanovených cílů omezení emisí skleníkových plynů. O stavbu nového bloku v jaderné elektrárně „se zajímají Američané, Rusové a další“, řekl Šarec s tím, že téma při jeho nedávné cestě do Moskvy otevřel jeho ruský protějšek Dmitrij Medveděv. Premiér připustil, že konečné rozhodnutí o stavbě by mohlo padnout až za přibližně deset let. Poté by Slovensko vypsallo mezinárodní tendr.

V Kršku funguje od roku 1983 jeden reaktor o výkonu 700 megawattů, který má povolení k provozu do roku 2023 s možností prodloužení o celkově dvacet let. Od rozpadu Jugoslávie začátkem 90. let pro-

vozuje elektrárnu Slovensko společně s Chorvatskem a vyrobená elektřina putuje do obou zemí.

Odborníci podle agentury Hina upozorňují, že pro Slovensko nebude snadné najít dalších 400 až 500 specializovaných inženýrů nutných pro práci v novém bloku. Vláda navíc stále nemá vyřešený problém s ukládáním vyhořelého paliva.

Plány České republiky a Slovenska na rozšíření kapacit jejich jaderných elektráren kritizuje Rakousko, které se k jaderným energetickým programům svých sousedů dlouhodobě staví odmítavě. Začátkem září rakouští lidé vyzvali všechny politické strany ke společnému postupu proti plánům na rozšíření Krška i Dukovan.

Jaderná elektrárna Krško

Tak žijí naši krajané v Srbsku!

Fotbalový krajský turnaj, hudební festivaly či dodržování tradičních lidových zvyků pomáhá české krajské komunitě v Srbsku udržovat si své české kořeny. Pomáhá jim v tom i učitel češtiny, kterého do srbské části Banátu vyslaly české úřady. Češtinu se k němu chodí učit malé děti, ale i třeba 80letý pán. ČTK a televizi Nova to v Bělehradě v době nedávné návštěvy Miloše Zemana řekl učitel Stanislav Havel.

Češtinu krajany učí už třetí rok. Do Srbska se dostal poté, co vyhrál výběrové řízení pořádané Domem zahraniční spolupráce, což je příspěvková organizace českého ministerstva školství. Stejně jako do srbského Banátu posílá české učitele i k dalším českým komunitám po celém světě včetně Ru-

munska, jižní Ameriky nebo USA.

K české národnosti se v Srbsku hlásí asi 2000 lidí. I když jsou na své české kořeny velmi hrdí, většina z nich mluví jen srbsky a podle Havla pouze nejstarší generace ještě doma používá češtinu. Do jeho hodin češtiny ale dochází asi 100 lidí, z toho 60 dětí. Věkový rozptyl je od pěti do 80 let.

3000 karet ročně

Poslední rok se podle Havla hlásí do výuky i lidé, kteří chtějí odejít do České republiky za prací. Naučit se tak chtějí věty, které by mohli v zaměstnání použít. České úřady umožňují lidem ze Srbska a Černé Hory získat ročně v ČR až 3000 zaměstnaneckých karet. Například pro středně a nízko kvalifikované pracovníky byl vypsán tzv. režim Srbsko, do kterého se bě-

hem roku do začátku září zařadilo 1650 srbských občanů, sdělilo ministerstvo vnitra.

Vypsání programu se týká všech občanů Srbska. Čeští krajané ale podle místopředsedy České národní rady Štefana Klepáčka odcházejí za prací do ČR dlouhodobě, místní komunita tak slabne. Důvodem jsou podle něj nižší platy v Srbsku.

Klepáček se o českou krajskou komunitu v Srbsku také stará dlouhodobě, zakládá české besedy i další instituce. ČTK řekl, že když s prací začal, neuměl česky, za což se velmi styděl. Ambasadu proto požádal, aby zajistila českého učitele. Česky se tak naučil on

i mnoho dalších členů komunity. „Jsem velmi spokojen, kolik máme žáků. Ale nejenom Češi, i Srbové mají zájem,“ poznamenal. „Co je pro mě nejkrásnější? Když slyším školní zvonek, který oznamuje, že začíná výuka češtiny,“ dodal.

Český učitel v srbském Banátu má podle Havla na starosti i pomoc s pořádáním kulturních a společenských akcí. Krajané velmi dbají na tradice, nepřetržitě tak od svého příchodu do Banátu v 19. století třeba slaví masopust, pálí čarodějnice nebo vynášejí Moranu. Pořádají ale také například fotbalový krajský turnaj nebo dva

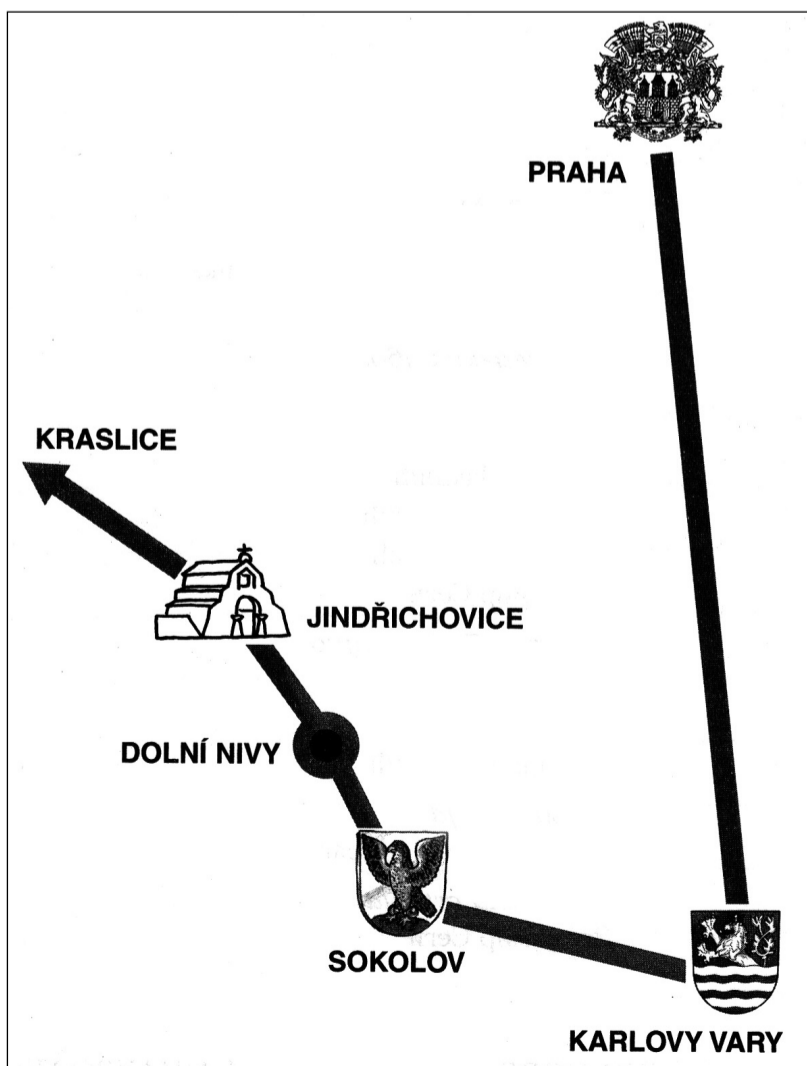
hudební festivaly, z nichž jeden spolupracuje se známým hudebním festivalem Banát, který se každoročně za účasti českých hudebníků koná v rumunském Banátu v Eibentálu.

Češi populární

Krajané jsou podle Havla na své češtině velmi hrdí. „Když je někdo Čech, tak to pro ně hodně znamená,“ podotkl. Oblíbení jsou i u Srbů. „Soused vám i řekne, že je rád, že jste Čech. Kdybyste ale byl součástí nějaké jiné menšiny, tak to už by byl problém,“ dodal. Zkušenosti jsou holt zkušenosti...

(Haló noviny 23. 9. 2019, rom)

Praha – trasa na Jindřichovice

Doporučuji navštívit Jindřichovice. Poznáte málo známou nádhernou krajinu našeho Krušnohoří.

Proč neuznat Kosovo

Prezident Miloš Zeman ukončil setkáním s předsedkyní srbského parlamentu Majou Gojkovičovou třídenní zářijovou návštěvu Srbska. Pozornost během této cesty vzbudily především jeho výroky týkající se Kosova.

Zeman na tiskové konferenci na závěr návštěvy řekl, že jeho názor na Kosovo je dlouhodobě stejný a neměl by proto překvapit. Jeho argumentem pro to, aby ČR přestala uznávat kosovskou samostatnost, je skutečnost, že Sněmovna svého času přijala usnesení, ve kterém vyzvala českou vládu, aby Kosovo neuznala. Kabinet tehdejšího premiéra Mirka Topolánka ale toto usnesení nerespektoval. Druhým Zemanovým argumentem je fakt, že haagský tribunál se zabývá válečnými zločiny spáchanými na kosovském území. „Musíte uznat, že jestli jsou vedoucí politici počínají premiérem vyšetřování za válečné zločiny, tak je to něco jiného, než kdyby byli vyšetřování

za některé třeba hospodářské delikty,“ řekl. „Předpokládám, že na poradě ústavních činitelů, což jsou čtyři lidé, se pokusím tyto argumenty uplatnit, a buď se mi to podaří, nebo nepodaří, to je život,“ dodal.

Zároveň poznamenal, že na říjnový prezidentský summit zemí V4 a států západního Balkánu nepozval „kosovského prezidenta“ Hashima Theta, zatímco srbského prezidenta Aleksandara Vučiče ano. Během návštěvy Srbska mj. Zeman o Kosovu řekl, že stát, v jehož čele jsou váleční zločinci, nepatří do společenství demokratických zemí. Při tiskové konferenci na dotaz, zda by se situace změnila, pokud by v kosovských parlamentních volbách uspěly demokratické strany „nezatížené minulostí, Zeman řekl, že samozřejmě ano. „Jste ale příliš velky optimista, když předpokládáte, že k tomu dojde. Bohužel demokratické strany v Kosovu mají velmi slabou re-

prezentaci,“ poznamenal. Na další dotaz podotkl, že podporuje vstup Srbska do Evropské unie a respektuje jeho rozhodnutí nevstupovat do NATO.

Prezident by si přál, aby se kosovští Albánci se Srby usmířili. „Ale něco jiného je přání, a něco jiného je holá skutečnost,“ řekl. Upozornil na 100% cla, která Kosovo uvalilo na srbské zboží. „To rozhodně nejsou kroky, které by směřovaly ke kompromisu,“ dodal.

Zeman do Bělehradu přiletěl v úterý 10. září, kdy se srbským prezidentem Vučičem položil květy u památníku obráncům Bělehradu z doby první světové války. Večer se sešel s českými krajany. Hlavní politické schůzky na českého prezidenta čekaly 11. září, kdy jednal s Vučičem a s premiérkou Anou Brnabičovou a kdy se také setkal s českými a srbskými podnikateli.

(Haló noviny 13. 9. 2019)

Bosna je už rok bez vlády

Bezmála rok po volbách Bosna a Hercegovina nemá ústřední vládu. Lhůta stanovená lidry tří hlavních stran, která určovala termín jmenování Zorana Tegeltiji premiérem, uplynula. Tříčlenné prezidium se podle listu Dnevni Avaz kvůli sporu o přistoupení země k NATO neshodlo ani jedenáct měsíců od voleb na jeho nominaci.

Milorad Dodik, bosenskosrbský lídr a zároveň srbský člen kolektivní hlavy státu, prosazuje Tegeltijovo jmenování, jinak prý srbské pracovníci státní správy zablokují soudnictví, tajné služby i armádu a přestanou do státní kasy odvádět daně.

Šefik Džaferović, který je v prezidii za Bosňáky, a Željko Komšić za Chorvaty, ale budou souhlasit

s nominací, až se Dodik zaváže ke schválení tzv. ročního národního plánu, který je součástí integrace země do NATO. Ani jeden nechce ustoupit, a tak se patová situace zřejmě bude muset řešit za zprostředkování EU.

(BBC)

Stranu 5 připravila a redigovala Nataša Weberová

KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

Zlatý slavík svůj život daroval generacím, nám všem

Desítky tisíc lidí se přišly 11. října rozloučit se zesnulým národním umělcem Karlem Gottem do paláce Žofín na Slovanském ostrově v Praze. Rakev s jeho ostatky tady byla vystavena se státními poctami ve Velkém sále, jimž vzdala poctu čestná stráž Armády ČR. Druhý den se konala v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě zádušní mše. I v chrámu na katafalku spočinula se státními poctami Gottova rakev v přítomnosti příslušníků Hradní stráže. Vláda vyhlásila na tento den státní smutek.

S pěvcem se do chrámu přišli rozloučit jeho příbuzní, přátelé, spolupracovníci, politici, umělci, sportovci a další pozvaní hosté. Památku Karla Gotta lidé uctili také na pietních místech u jeho vily na Bertramce, v Kinského zahradě i na spontánně vzniklých místech v dalších městech České republiky. Na počest K. Gotta se konala také mše v kapli Bratislavského hradu.

Ve svatovítské katedrále vzdali zesnulému Mistrovi úctu prezident Miloš Zeman, premiéři vlád ČR a SR Andrej Babiš a Peter Pellegrini, předsedové obou parlamentních komor, ministři a stovky osobností veřejného života. Lidé mohli průběh mše uvnitř katedrály sledovat

Táta s dcerou
Charlottou zpívá
píseň Srdce
nehasnou
Foto Supraphon

na velkoplošných obrazovkách na nádvoří u katedrály a na Hradčanském náměstí.

Na smutečním obřadu v chrámu operní pěvci Eva Urbanová a Štefan Margita společně zazpívali skladbu Andělský chléb. V podání Lucie Bílé zazněla Ave Maria a společně s Vojtěchem Dykem zazpívala Bílá píseň Piu Jesu z Requiem Lloyda Webbera. Dojemně, nádherně se v katedrále s Gottem rozloučila herečka Jiřina Bohdalová. Poukázala na jeho slušnost, noblesu, gentlemanství, ale i na skutečnost, že byl člověkem z masa a kostí, který se mnohokrát mýlil, padal a znovu vstal. „Budiž ti země lehká. Miluji

tě a nejsem v tom sama. Tvoje Bohdalka,“ zakončila svou řeč.

Na poslední cestu do motolského krematoria zpěvákova provázal potlesk zarmoucených lidí, hlas zvonu Zikmund a Gottova píseň Už z hor zní zvon. Zatím nebylo známo, kam bude urna s Gottovým popelem uložena.

Karel Gott, legenda české kultury, zemřel na akutní leukemii 1. října krátce před půlnocí ve své vile v rodinném kruhu na smíchovské Bertramce ve věku 80 let. Patří do galerie nejslavnějších Čechů. Mnohonásobný Zlatý slavík (42 krát) se stal

oslnivě zářící hvězdou české populární hudby. Milovali ho jeho obdivovatelé jak doma, tak i v zahraničí – zejména na Slovensku, v bývalém Sovětském svazu, Německu, Rakousku... V roce 1967 pokřtil německý tisk Gotta na „Sinatru Východu.“

Během šedesátileté pěvecké dráhy nazpíval desítky hitů a vydal na tři stovky alb, zdobí ho desítky milionů prodaných desek. K nejznámějším písním se řadí Lady Carnival, ptáčku, hnízdo máš. Zvonky štěstí. Čau, láska. Čas růží. Být stále mlád. Včelka Mája – tu Gott nazpíval v několika jazycích. Svou poslední písničku Srdce nehasnou, složenou Richardem Krajčem, nazpíval s dcerkou Charlottou. Gottův zlatý hlas z Prahy, vyznačující se „hed-

vábně hladkým tenorem“, jak jej charakterizovala agentura Reuters, teď bude chybět Evropě a světu vůbec. Zůstane nezapomenutelným pro miliony jeho fanoušků v někdejších Sovětském svazu. Písně a romance v ruštině zpíval také s legendárním Alexandrovovým souborem písní a tanců i s jinými ruskými pěvci a vystupoval v Moskvě a dalších městech velké slovanské země na východě.

Ke Gottově skonu prezident České republiky Miloš Zeman řekl: „Byl to skutečný Umělec, který se rozdával druhým. To je vyčerpávající, ale právě to činí umělce umělcem. Karel Gott daroval svůj život generacím, daroval se nám všem.“ Prezident se rozhodl mu udělit k 28. říjnu 2020 nejvyšší ocenění – Řád Bílého lva 1. třídy. (jel, ČTK)

Vzpomínka na Puškina

PUŠKIN – ČEŠI A SLOVÁCI, PUŠKIN – ČECHY A SLOVENSKO, to byl námět besedy Společnosti generála Ludvíka Svobody a Česko-ruské společnosti dne 25. 9. 2019. Mgr. Jiří Klapka vel-

mi působivě vedl besedu o vztahu Puškina k našim zemím.

Zároveň byla pozvána veteránka Věra Biněvská, která v září oslavila devadesátiny.

(nv)

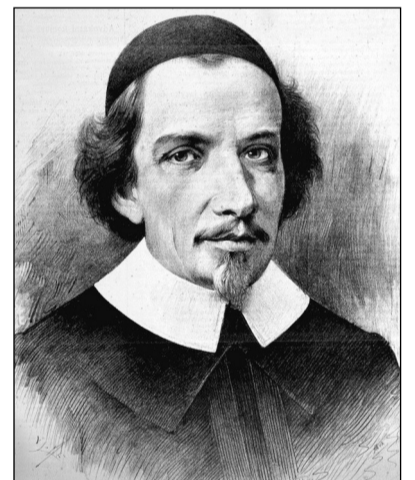
Tomáš Jan Pešina z Čechorodu

(19. 12. 1629 – 3. 8. 1680)

Hledáme-li kořeny slovanství v Čechách, nacházíme je u některými mocipány pro „podezření z přílišné lásky k národu“ neuznávaného, ale přesto nesmírně významného Bohuslava Balbína. Balbínovo historické a vlastivědné dílo je nesené v katolickém, protireformačním duchu. Zároveň je prodchnuto horoucí láskou k vlasti, její slavné minulosti a k českému jazyku, takže v těžkých dobách pomohlo k udržení a zachování znalosti historie českého národa, která se stala jedním ze zdrojů jeho obrody. Bylo i podnětem a inspirací k historickým pracím jeho přátel a následovníků, jako byli například Jiří Crugerius, Tomáš Pešina, Jan Tanner, Jan Kořínek nebo o generaci mladší J. F. Beckovský aj. Obrovské množství cenného materiálu o Čechách Balbínovy doby i o Čechách minulých se stalo podkladem pro osvětský a obrozený dějepis.

Tomáš Jan Pešina byl český katolický duchovní, dějepisec a spisovatel. Od roku 1674 byl světcím biskupem pražským. Je označován za pokračovatele Bohuslava Balbína, i když byl jeho současníkem, ba dokonce Balbín ho o 8 roků přežil. Pešina na rozdíl od Balbína, který ve svém životě strádal a byl překládán z místa na místo, zažíval kariéru růst.

Byl milovníkem českého jazyka a sběratelem. Stal se mistrem literárního umění a bakalářem teologie. Působil jako děkan v Litomyšli, kanovník v Litoměřicích, později byl kanovníkem u sv. Víta

Tomáš Jan Pešina z Čechorodu

v Praze. Roku 1668 byl jmenován císařským radou a brzy na to i císařským falckrabětem.

I při svém církevním poslání si našel čas na své ušlechtilé záliby. Byl mimořádně horlivý sběratel. Po vzoru svého staršího druhu Balbína se začal zabývat historií a roku 1663 vydal dílo označené jako Moravopis, a to v českém jazyce. Ve třech dílech se věnoval historii Moravy. Ještě v roce 1676 vydal Mars Moravicus. Tato díla byla dlouhou dobu hlavním pramenem poznání národní historie. Byl také prvním, kdo pojmenoval autora nejstarší české kroniky, tak zvaného Dalimila. Za svého působení ve svatovítské katedrále se osobně stýkal i s císařem Leopoldem Habsburským. Tento slavný rodák z Počátek zemřel na morovou nákazu ve věku nedožitých jedenapadesáti let 3. srpna 1680. Pohřben je na Malostranském hřbitově v Praze.

Výročí karpatsko-dukelské operace

Pod vedením Ing. Zdeňka Zbytky se 3. 10. 2019 konala – ve velkém sále Ruského střediska vědy a kultury Na Zátorce vzpomínková akce k 75. výročí karpatsko-dukelské operace. Akce se konala za účasti mnoha známých osobností.

Přítomna byla i dcera generála a prezidenta ČSSR Ludvíka Svobody paní Zoe Svobodová-Klusáková a veteránka Věra Biněvská – Holuběva. Následoval koncert a na závěr pohoštění u grilu a moldavského vína. (nv)

„Kulhavý pikhart“ přinesl první mapu Čech

Velikým českým učencem, lékařem, kartografem a tiskařem 16. století byl i dnes opomíjený Mikuláš Klauďán. Jeho jméno je v současnosti spojeno především s nemocnicí v Mladé Boleslavi, ovšem jeho přínos vědě a společnosti ani zdaleka nekončí na hranici středních Čech.

Lékař a myslitel

První zmínky o Mikulášovi máme z počátku 16. století, kdy se objevuje v jednotě bratrské jako muž učený a podnikavý, jemuž byly svěřovány důležité úkony. Prakticky od začátku se snažil spojit lékařskou vědu a techniku tisku. Svě kontakty s tiskařskými dílnami v Norimberku udržoval dlouhá léta, což se mu, jak se nakonec ukázalo, velmi vyplatilo. Založil zde totiž dokonce spolek na tištění českých knih a vytiskl třeba Knihu lékařskou, kteráž slove herbář aneb zelinář od Jana Černého nebo Zprávu člověku věrnému, pracujícímu k smrti od dalšího člena jednoty bratrské bratra Lukáše. Obojí v roce 1517.

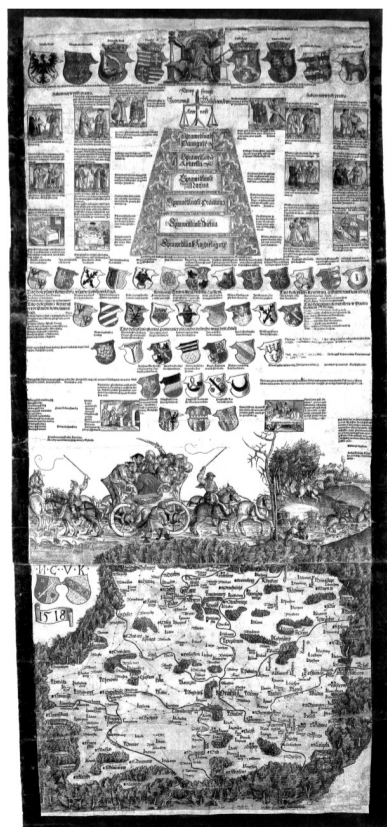
Mapa zastínila všechno ostatní

Ve stejném roce, ve kterém proběhl tisk zmíněných dvou knih, získal od městské rady v Norimberku souhlas s tiskem mapy království Českého. Práce byly dokončeny až o rok později, avšak to nemění nic na tom, že se jednalo o první samostatnou mapu, na níž bylo zobrazeno celé území Českého království.

Mapa byla ještě v roce 1517 vyřezána do dřeva a poté následoval v roce 1518 tisk v Norimberku. Zachycuje asi 280 míst a je orientována jihem nahoru, tedy opačně, než jsme dnes zvy-

klí. Samotná mapa zaujímá asi jen třetinu mapového listu, zbytek zobrazuje erby panovnických rodů a znaky královských měst, obrazy z biblických příběhů a alegorické zobrazení politických poměrů. V bohaté ilustrační výzdobě najdeme také vyobrazení vozu, do něhož jsou zapřaženi koně z obou stran, takže se nemůže pohnout z místa, což byla alegorie Čech jakožto „rozděleného“ království. Dále pak zobrazení přepadení kupeckého vozu loupežnickou bandou.

Mapa zobrazuje kromě měst, osad, hradů a zámků i opevněné kláštery nebo pohraniční hory, lesní celky i říční síť. Popis názvů je česky, což

Klauďánova mapa Čech byla první svého druhu, navíc s českými popisy měst a dalšího vyobrazení Zdroj: archiv

je na svou dobu zcela zásadní. Jeho mapu pak dále používali i další autoři. Někdy i bez uvedení zdroje, jako to udělal například německý kartograf Sebastian Münster v roce 1550 ve své Kosmografii. Nahrazena byla až v roce 1568 modernější mapou Jana Crigingera, vydržela tak rovných padesát let jako nejkvalitnější vyobrazení Českého království.

Velikán své doby

Klauďánovy styky nekončily ani zdaleka hranicemi Českého království. Je doloženo, že cestoval dokonce za známým Erasmem Rotterdamským pro posvěcení činnosti pro jednotu bratrskou v českých zemích.

V Mladé Boleslavi má dodnes nemocnici

Svou tiskárnu založil v roce 1518 i v Mladé Boleslavi, kde sídlil. Vydával zde také knihy, a jaké jiné jako lékař než lékařské. Například v roce 1519 vydal svou porodnickou příručku Zpráva a naučení ženám těhotným a babám pupkořezným. Tisknul ale rovněž spisy náboženské.

Bývalá Klauďánova tiskárna se nacházela na místě domu Na Karmeli č. 77 asi 150 m od bývalého Sboru jednoty bratrské; ulice poblíž nese jméno Klauďánova. Stejně tak, jako současná mladoboleslavská nemocnice.

Proč byl „kulhavý“?

Jméno se píše Klauďán nebo Klauďán, latinský též Claudianus, což v překladu znamená kulhavý. Mohlo to být jak jméno, odvozené od tělesného postižení, ale mohla to být i v té době módní „latinizace“ celkem běžného českého příjmení Kulhavý. Také proto mu v Norimberku přezdívali „kulhavý pikhart“.

JAROSLAV SVOBODA

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Poláci se dočkali německé prosby o odpuštění. Češi jen hanobením kancléřkou!

Když jsem četl Mladou frontu (2. 9. 2019) a text u foto piety Poláků za II. světové války, kdy německý prezident prosí polský národ o odpuštění, řekl jsem si. Ano, tisíckrát ano, bratřím Polákům všechna čest za jejich odpor vůči hitlerismu a utrpení ve válce! Neměl jsem přitom na mysli panskou polskou vládu, která jako první na světě podepsala dávnou před Rusy pakt o neútočení a spolupráci na deset let, a rozabila tím navždy kolektivní bezpečnost Evropy, jak to pravil polskému velvyslanci prezident Beneš! Měl jsem na mysli hrdinnou polskou armádu a hrdinný polský lid, který už tolikrát v dějinách prokázal svou statečnost a bezměrné oběti vůči strašným germánským útokům na jejich zemi. Současně mi na mysli vytanula slova kancléřky Merkelové o tom, že prý „pro vyhnání Němců z Československa nebylo žádné politické ani morální opodstatnění“. Toto si dovolila říci veřejně kancléřka země, která jako primární agresor rozpoutala dvě světové války, a která jako druhou zemi okupovala právě naši vlast, když předtím dostala záruky velmocí v ohavném městě zrady Mnichově. Té země, jejíž Hitler roztrhal i tu dohodu, která uloupila naši zemi dějinami dané pohraničí i s milionem Čechů vydaných jako podlidé napospas germánským nadlídem.

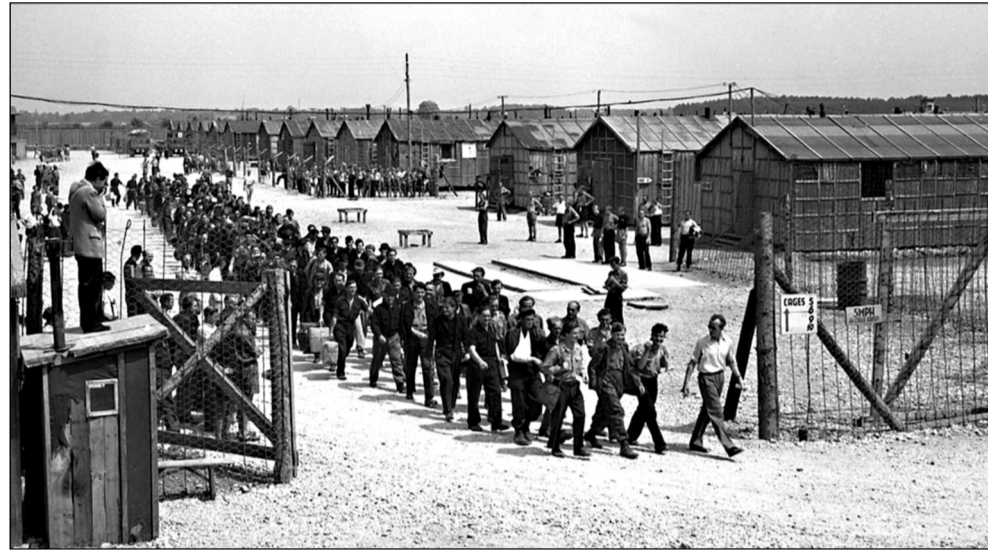
My, Češi, nemáme nárok na prosbu o odpuštění? Já vím, odpůrci vytáhnou papír zvaný „Německo-česká deklarace“ (ano, tak by se měla

i u nás jmenovat, protože se tam nadržuje Německu slovem Vertreibung místo transfer!) A já, pozůstalý po oběti nikoli „národnostně nehmotného nacismu“, ale velkogermánského a sudetského nacismu, říkám: Ta deklarace je jen prázdné politické gesto. Ni neřešila, neřeší a nic nevyřeší.

Je otázka, proč německý prezident oslovil právě Poláky – a proč je žádá o odpuštění? Není za tím něco více než účinná lítost? Snaha zmírnit a eliminovat polské nároky na reparace za strašlivé škody na lidech a zemi následkem II. světové války? V dějinách německé politiky to totiž není poprvé. Vzpomeňme jen na „Ostpolitik“ Willyho Brandta, který poprvé jako představitel západního Německa poklekl před polskými památníky obětí II. války. A nezaplátil nic. A přitom po nás chtějí landsman protiprávně, odporně a nestydatě odškodnění a majetky, kterých se nikdy nevzdali. Přitom tyto majetky jim zabraly nejen dekrety, ale především Pařížská reparační dohoda.

U nás se nikdy nic takového nekonalo. Pokrytecká slova, o tom, že „Německá strana lituje následků“ války pro ČSR nebyla a nejsou omluvou za odporný protektorát, za toto hitlerovské inferno Evropy, nejsou a nemohou být omluvou za 360 tisíc mrtvých ČSR, za půl milionu otrocky nasazených do reichu, za 350 tisíc vyhnaných čs. občanů z pohraničí a vnitrozemí, nemohou být omluvou za české vězně Dachau, Bergen-Belsenu, Glossenbūr-

gu, Gross Rosenu, Mauthausenu, Oranienburgu, Osvětimi, Sachsenhausenu, nacistických věznic Breslau, Frankfurtu n. Odrou, Špilberku, Kounicových kolejí, Petschkova pa-

Pochodující vězni v koncentračním táboře Dachau

láce, Pankráce a jiných Golgot československých občanů. Toto vše je třeba neustále vmetat do německé a sudetské tváře a dodávat – paní kancléřko, nástupník reichu nikdy ČSR a jejímu následníku nezaplátil válečné reparace, stejně jako je nezaplátil Řekům a Polákům! A Pařížská reparační dohoda, které je ČSR stále signatářem, nikdy nebyla zrušena, platí a bude platit, dokud Německo svůj velkodluh nevyrovná! Naši ústavní experti by měli tato slova potvrdit. Je třeba vyprat, nikoli jen vypoklonkovat sudetoněmec-

ké spolky z republiky, natož aby se uvažovalo o nějakém sjezdu landsmanů u nás! Takovou provokaci si český národ nezaslouží. Je nutno, aby se vlastenecké síly vzchopily

vše zohlednily, a konečně začaly konat podle práva osvobozené ČSR, podle práva dekretů, podle práva mezinárodní konfederace Postupimi a podle práva Pařížské reparační do-

hody. Pro nejednání podle těchto mezinárodně právních aktů není žádného opodstatnění – na rozdíl o klamu kancléřky. My, Češi, dožadujeme se konečně svých práv! A posílejme na politické smetiště strany, které fandí sudetskému moru a velkoněmeckým náladám určitých vysokých politiků našeho západního souseda. Pro rodiny poškozené velkoněmeckou okupací musí být morálním i racionálním příkazem nevolit strany kolaborace a zrady se sudetoněmeckým a jeho nároky, a to v jakýchkoli volbách. Víme přesně, které strany to jsou a jaké ohavné představitel májí. Ty by už po tolika desetiletích od II. války konečně měly být expedovány z praktické politiky do skanzenu politických fosilií. Pokud si to voliči neuvědomí, dotlačí opět po desetiletích naši republiku do nového, tentokrát i politického, nejen hospodářského, protektorátu cizí moci. **JIRÍ JAROŠ NICKELLI, ČSOL BRNO**

Rozhodnutí diplomata

Během návštěvy říšskoněmeckého ministra zahraničních věcí J. von Ribbentropa ve Varšavě v lednu 1939 došlo k rozporům do té doby vřelých vztahů s tzv. sanačním režimem, vládnoucím v Polsku. Hitlerovské Německo se definitivně rozhodlo při konečné likvidaci mnichovským diktátem zmrzačené Československé republiky vsadit na činitele separatistického křídla Hlinkovy Slovenské ľudové strany (F. Ďurčanský, V. Tuka, J. Kirschbaum), s nimiž udržovalo tajné intenzivní styky od října 1938. Dne 13. 3. 1939 se poslední úřadující chargé d'affaires čs. vyslanectví v Berlíně před německou okupací Ladislav Szathmáry setkal s Ďurčanským a J. Tisem. Ti sem přiletěli po urgenci říšskoněmeckého ministerstva zahraničních věcí k vynesení ortelu nad ČSR. Tiso jej za rozhovoru pověřil prozatímním zastupováním slovenských zájmů.

Příští den doprovázel čs. prezidenta E. Hácha, ministra zahraničních věcí F. Chvalkovského a vyslance V. Mastného. V říšském kancléřství Hácha pod výhrůžkami nacistických předáků „přijímá ochranu“ českého národa Velkoněmeckou říší. Následovalo Szathmáryho rozloučení s delegací: „Dr. Hácha mi při této příležitosti obzvlášť děkoval jako Slovákovi, že jsem věrně konal služ-

bu i v nejtěžší chvíli Čechů, a že to považuje za symbolické i pro budoucnost. Přítomný dr. Mastný k tomu podotkl, že je svědkem, že jsem se do poslední chvíle snažil znemožnit rozbití Československa.“

Ladislav Szathmáry se narodil 10. 9. 1895 v Trenčíně na Slovensku v tehdejší Uhersku, součásti habsbursko-lotrinské dualistické monarchie, do rodiny honvédského důstojníka. Vystudoval gymnázium v Užhorodu, orientální obchodní akademii a právnickou fakultu v Budapešti. Za první světové války byl v c. a k. armádě, odkud je převeden jako smluvní úředník do centrály ku přerozdělování dobytka. S rozpadem Rakouska – Uherska se přihlásil do služeb čs. státu, kdy působil na ministerstvu s plnou mocí pro správu Slovenska. Od 1. prosince 1920 začal pracovat na Ministerstvu zahraničních věcí ČSR, zahájil dráhu kariéřního diplomata. Prošel postupně čs. vyslanectvími v Maďarsku, Jugoslávii a Rakousku. Roku 1936 se stal druhým tajemníkem naší legace v Německu. Tady navázal četné diplomatické kontakty, zejména s tamním francouzským velvyslancem, především s M. Dejeanem, jež přetrvaly přes druhou světovou válku. Tehdy Dejean zastával post komisaře zahraničních věcí de Gaullova Francouzského národního výboru v Londýně.

Po 15. březnu 1939 Szathmáry vstoupil do diplomacie Slovenského štátu. V Berlíně skončil s příjezdem řádného slovenského vyslance M. Černáka. Počátkem května nastoupil do ústředí slovenského ministerstva zahraničních věcí. Vzápětí dostal jmenování vyslancem v Polsku. Dne 30. 6. 1939 odevzdal pověřovací listiny polskému prezidentu I. Moscickému. Do Varšavy dorazil za období rostoucího napětí mezi Německem a Polskem i v evropském kontextu vůbec. Snažil se vyreklamovat vlast z blížících se problémů. Již 1. srpna do Bratislavy poslal depeši, v níž navrhl vyhlášení neutrality Slovenské republiky. Názor znovu opakoval koncem téhož měsíce. Odpovědí mu bylo písemné vyjádření, kde se avizuje blížící se konflikt, v němž „Slovensko bude sa domáhat korektury hranic podľa stavu z novembra 1938, ba je pravdepodobné, že bude uplatňovať svoje hranice dľa stavu pred odstúpením Poľsku slovenských obcí v r. 1920. Rokovania v tomto smere z iniciatívy nemeckej už sú v prúde.“

Szathmáry viděl spíš realitu „korektury“ slovanských národů pod panstvím tzv. Třetí říše. Rozhodl se desavouvat krátkozraké bratislavské vládní představitel a vystoupit v den německého napadení Polska. Dopis, adresovaný polskému ministru zahraničních věcí J. Beckovi, odevzdal jeho náměstkovi J. Szem-

bečkovi 1. září 1939. Protestoval v něm „jako zástupce Slovenského štátu u Poľskej republiky proti brutálnemu odzbrojeniu slovenskej armády, proti svojvoľnému obsadeniu Slovenska vojskom Tretej Ríše a proti použitiu slovenskej země jako nástupišťa k vojenskej akcií proti bratskému národu poľskému.“

Jelikož německá tisková kancelář DNB, slovenský tisk a rozhlas uváděly, že v Polsku publikované Szathmáryho prohlášení je falzifikát, požádalo ho polské ministerstvo zahraničních věcí o rozhlasový projev, který se uskutečnil 2. září. Zaslal rovněž telegram s výzvou k spolupráci slovenskému vyslanci ve Vatikánu Karolu Sidorovi. Sidor byl svého času považován za budoucího nástupce Andreje Hlinky a představitel polonofilské frakce jeho strany. V březnu 1939 jako předseda autonomní vlády odmítl vyhlásit odtržení Slovenska od ČSR z německé vůle. Tento podnět však ignoroval. Szathmáry se připojil k čs. zahraničnímu odboji. Na rozsáhlejší plány nebylo kvůli rychlému zhroucení polského státu pomysleno. Spolu s dalšími pracovníky čs. vyslanectví, které sanační režim nechal ve Varšavě polooficiálně působit, odecestoval přes Rumunsko do Paříže. Zde se stal členem Čs. národního výboru. V březnu 1940 z pověření jeho správy pro zahraniční věci vykonal misi do Běle-

hradu. Jednal s jugoslávskými politiky a přijal jej též tehdejší předseda vlády D. Cvetkovič. Po porážce Francie se ve Velké Británii ustavila čs. vláda v emigraci. Od 7. října 1940 začal vykonávat jejího zástupce u norské exilové vlády, od července 1941 velvyslanec.

V Bratislavě Szathmáryho vystoupení pochopitelně vzbudilo velmi nepříjemný dojem. Dne 29. srpna 1940 byl v nepřítomnosti odsouzen pro vlastizrada a defraudaci 20 tisíc polských zlotých (předal je čs. odboji) na devět let káznice a ztrát občanských práv včetně propadnutí majetku. Rozsudek začal být brzy nepodstatným, jelikož válečné neúspěchy hitlerovského Německa přiváděly jeho spojenecké režimy do bezvýchodnosti.

Německá porážka v 2. světové válce osvobodila Norsko. Král a vláda se vrátili do Osla. Ladislav Szathmáry v pozici velvyslance zřizoval tamní čs. zastupitelský úřad. Dne 20. 11. 1946 byl raněn mrtvicí a 4. prosince téhož roku zemřel. In memoriam obdržel medaili Za zásluhy I. stupně. Szathmáryho činnost v národně osvobozeném boji popsala v knize Putování za svobodou (1946) jeho manželka Věra Szathmáryová – Vlčková.

VLADIMÍR MLEJNECKÝ

Stranu 7 připravil a redigoval Jan Jelínek.

LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA

Ne všechny mosty jsou k soužití národů vhodné

Toto historické poznání si neuvědomila ani prezidentka Slovenska Zuzana Čaputová v přípravě návštěvy Německa, když v doprovodu německého prezidenta Franka-Waltera Steinmeiera vyzvala Německo že: „Hlas Německa v Evropě by měl být jasně slyšet. Nikdo jiný totiž nemá takovou zkušenost s překonáváním rozdělení.“ Oba pak si přejí, aby Evropa byla i přes odchod Británie z Evropské unie jednotná a silná. K tomuto závěru mohla prezidentka dojít jen při opomenutí, že již po celé tisíciletí prožíváme tvrdý germanizační nátlak a napadání našeho území. To celá návštěva postrádá. Nelze skrýt, že i po prohrané válce se mnozí nepoučitelní Němci zabývají problémem odplaty za Hitlerův mocenský propad ve válce. Nedá se skrýt příbuznost současné i již prošlé válečné politiky, v níž je patrný válečný duch Německa. S tím souvisí například i staronová výzva, která zní mnohým ještě v uších – výzva Friedricha Naumanna: „Všichni, kteří tam jste, držte pevně svou půdu pro budoucí život Německa! Nemáte práva opouštět své stanoviště. Vlast Vás jednou zavolá...“. Připomínám výzvu proto, neboť má mnoho společného s proklamací mluvčího Sudetoněmeckého landsmanšaftu (SL) Berndta Posselta, v jeho „Právu na vlast a zrušení Benešových dekretů“, což je pro SL stále živé. Zásady pánů F. Naumanna a B. Posselta mají shodné prvky

a vzájemně se nevylučují. V obou případech jde o totéž – u F. Naumanna: ... nemáte právo opouštět své stanoviště; u B. Posselta: ... právo na vlast. Oba případy nevylučují... aby hlas Německa zněl ještě silněji.

Zdá se, že prezidentka, jako žena mladšího věku, pominula v informacích proběhlé německé předválečné i válečné běsnění, zbídačování a hrůzy koncentračních táborů, plynových komor v době druhé světové války. Je pominuta i doba pozdější. Ze současné doby pak o pokračující nátlak rodu Lichtenštejnů, formou sérií žalob na ČR u 26 českých soudů, které mohou způsobit v ČR nepříznivý územní a majetkový dopad. Přitom je potřeba vrátit se k poválečným soudům, které dokázaly kolaboraci s nacisty, což v současné době rod kolaboraci popírá. K vytvoření uceleného názoru měla být prezidentka informována o společné genezi, z níž zaujme: první prezidentské poselství zakladatele státu T. G. Masaryka pronesené v době po jeho návratu z exilu do vlasti, což s její přípravou souvisí, tehdy řekl: „My jsme vytvořili náš stát; tím se určuje postavení našich Němců, kteří původně do země přišli jako emigranti a kolonisté“. Seznámit prezidentku se spoluprací mezi českými a slovenskými osobnostmi – Štefánkem aj.

Přiblížit, že s touto Masarykovou myšlenkou jsme budovali stát s vel-

kým nadšením, že bude jen vzkvétat. Od spojenců jsme očekávali, že nás vyvedou i z nastalých útrap vyvolaných Mnichovem, jakož i že zacílí rány po karabáčích a válečných útrapách. S optimismem jsme plánovali novou republiku, opírající se o sílu myšlenek slovanství, vzájemné obrany a demokratických zásad společenství. Nejtěžším obdobím byla druhá světová válka, v níž největší krutosti vycházely z nacistické mašinérie. Proto se Spojenci zabývali otázkou, jak lidstvu garantovat skutečný mír a bezpečí, z nichž Spojené státy, vyšly na konferenci v Quebecu s Morgenthanovou doktrínou. Záruka skutečného míru podle této doktríny spočívala ve zničení německého průmyslu a přeměně Německa v zemědělskopastýřskou kolonii. Tato koncepce neprošla. Je třeba zdůraznit, že stejnou kategorií – kolektivní viny – lze vyčíst i z Postupimské dohody, kde se v článku II Politických zásad uvádí, že „německý lid... se nemůže vyhnout odpovědnosti za to, co si sám na sebe uvalil“. Jak je patrné, mluví se zde o německém lidu jako celku. Jen malá část na území Československa, asi deset procent byli antifašisté, a ti byli vyzváni, aby v ČSR zůstali.

Ukazuje se, že po zkušenostech z napadání našeho území Němci se opět nedovedeme poučit z varovných slov Edvarda Beneše, která jsou protknuta i do Benešových de-

krétů. Stále je otevřena otázka, o jakou Evropu jde: zda Evropu, o kterou Německo usilovalo v obou světových válkách a kterou zahrnuje do svého programu i CDU-CSU, jako model „Evropy Karla Velikého“ a nebo Evropu, založenou na mírové spolupráci a přátelství. Je třeba seznámit prezidentku, že smysl představy o Panevropě pochopila již lady Thatcherová. Její ministr Nicholas Ridley to vyjádřil Slovy: „Evropská unie je gauerským tahem Němců a Francouzů jsou tak hloupí, že nepoznali – jejich hloubku ..., to jsme se naši svrchovanosti mohli hned zřít ve prospěch Adolfa Hitlera“. Je třeba zvážít kontinuitu s brexitem. Jelikož je dnes již nemalé množství protislovanských sankcí – otevřených i skrytých, neměla by prezidentce uniknout otřesná Kohlova dobovačná slova, podobná nacistickému zájmu z třicátých let, které se týkají projektovaného průběhu východní hranice – zahrnující i prostor obou našich států.

Mělo by se připomenout – jací Němci byli, což velmi výstižně vyjádřil Hlavní britský žalobce sir David Maxwell Fyfe v Norimberském procesu, který byl přesvědčen o kolektivní vině Němců, tehdy obhájčům obžalovaných v Norimberku řekl: „... Mezi Němci, jež následovali Hitlera, jsou tisíce mužů a žen, kteří svými vlastníma rukama vraždili, ne snad pouze jednotlivce, ale stovky tisíců, ne dokonce miliony, stali se vyznavači učení svého vůdce o nenávisti, o ukrutnosti, jsou mezi nimi ti, jichž povoláním a výcvikem bylo velet a vést politicky muže, kteří jsou ještě dnes tajně fanatickými a bezohlednými ve své touze po moci... Mimo ty, kteří spadají do rámce těchto organizací, zůstane na svobodě ohromný počet fanatických přívrženců nacizmu. Máme před sebou celou generaci Němců,

jež neznají jiných způsobů než těch, které jim předepsali jejich nacističtí vůdci.“

Tato slova za stavu, kdy se mezi světovou veřejností objevují názory o příliš chudých výsledcích Norimberského procesu, či o neúplném potrestání mnoha německých válečných zločinců. Z nichž mnozí nacisté byli dokonce instalováni do vysokých funkcí, včetně funkce velitelů NATO (např. generálové Heusinger a Speidl). Z toho, co jsem připomněl je patrné, že jen příliš málo provinilých se poučilo z hrůz druhé světové války.

Nejde o chimeru: B. Posselt stále spoléhá na fakt, že pro likvidaci českého národa hlasovalo více než devadesát procent sudetských Němců. Mnoho sudetoněmeckých politiků vychází ze závěrů přijatými mnoha německými historiky, kteří čerpali z poznatků, vztahujících se ke vzniku druhé světové války. Za nestoudná lze považovat slova historika Dr. Rudolfa Hilfa, který řekl: „Doba stability na kontinentě je za námi. Na příštím německém rozhodnutí bude závislá také budoucnost kontinentu.“ Od nás pan Hilf očekává, že se podřídíme, nebo, jak dále říká: „... ke spravedlnosti musí dojít, i kdyby to mělo zničit svět“. Samozřejmě, že myslí tu „spravedlnost“, kterou reprezentuje.

Závěr: Z volání prezidentky Čaputové po silnějším hlasu Německa, je patrná diskontinuita mezi některými historickými částmi, což mohlo prezidentku přivést k potřebě silného hlasu, a je pro další vývoj nebezpečné. Místo pro hledání budování mostů zde určitě nenajdeme. Za této situace nezbyvá prezidentku informovat, že čeští vlastenci mají předsevzetí, pokud nechceme svůj osud ztotožnit s osudem Lužických Srbů – nemůžeme ustoupit!

ING. ČENĚK M. KADLEC

Vznik koncentračních táborů

Koncentrační tábory vznikaly v Německu krátce po nástupu Adolfa Hitlera k moci. Prošli jimi antifašisté, kteří se stali pro německý nacismus nebezpeční. Vzápětí Židé. Druh omezení osobní svobody, který se vykonával v koncentračních táborech se nazýval OCHRANNÁ VAZBA. Do ochranné vazby byli zpočátku umísťováni pouze antifašisté a to bez soudu, pouze na základě rozhodnutí Německé tajné státní policie – Gestapa.

Nad vstupem do koncentračních táborů byl umísťován nápis „AR-

BEIT MACHT FREI“ (Práce osvobozuje), nebo nápis „JEDEM DAS SEINE“ („Každému co jeho jest“ nebo „Každému co mu patří“).

Obecně se koncentrační tábory rozdělovaly na:

1. Koncentrační tábory (např. Dachau, Buchenwald, Ravensbrück, Mauthausen, atd.)
2. Koncentrační – vyhlazovací tábory (např. Auschwitz I.)
3. Vyhlazovací tábory:
 - Kulmhof (Chelmno) – oběti byly vražděny ve speciálních

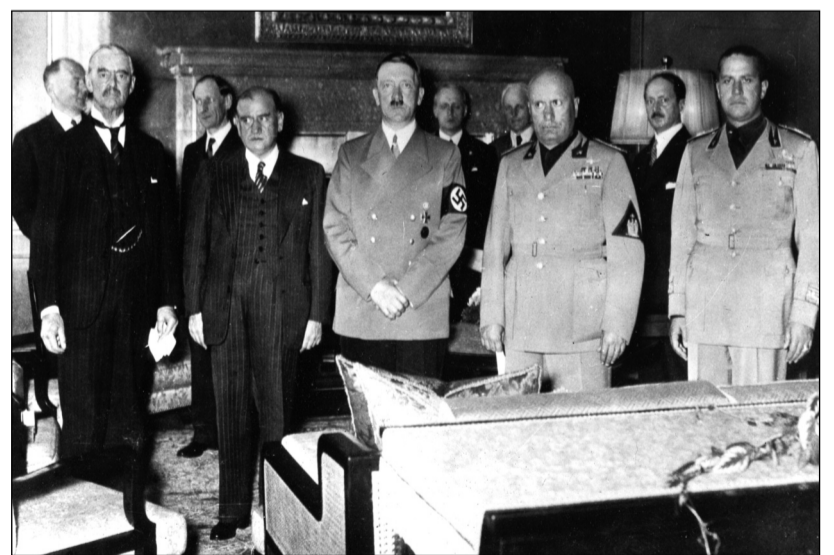
skříňových automobilech, kam byly vlákány pod záminkou odvěšení. Do skříňové nástavby se vešlo 80 – 100 osob. Po uzavření vstupních dveří bylo vraždění realizováno prostřednictvím výfukových plynů. Mrtvá těla obětí byla spalována venku v obrovských jámách, v nedalekém lesním masivu.

- Auschwitz II – Birkenau, Treblinka, Majdanek, Jasenovac, Sobibor, Belzec – oběti byly vražděny v plynových komorách a mrtvá těla spalována ve speciálních krematoriích.

Oběti koncentračních a vyhlazovacích táborů

Tábor	Určení	Umístění	Založen	Osvobozen	Přibl. počet mrtvých
Auschwitz I-III	Koncentrační, vyhlazovací	Osvětim, Polsko	26. března 1940	27. ledna 1945 – Sověty	1 500 000
Belzec	Vyhlazovací	Belzec, Polsko	17. března 1942	zlikvidován nacisty v prosinci 1942	650 000
Bergen-Belsen	Internační, koncentrační	blízko Hannoveru, Německo	duben 1943	15. dubna 1945 – Brity	40 000
Buchenwald	Koncentrační	Buchenwald, Německo	16. července 1937	11. dubna 1945 – Američany	není znám
Chelmno	Vyhlazovací	Chelmno, Polsko	7. prosince 1941	zlikvidován nacisty v červenci 1944	325 000
Dachau	Koncentrační	Dachau, Německo	22. března 1933	29. dubna 1945 – Američany	35 000
Gross-Rosen	Koncentrační	blízko Wrocławu, Polsko	srpen 1940	8. května 1945 – Sověty	40 000
Koldichevo	Koncentrační	Baranoviči, Bělorusko	léto 1942		22 000
Majdanek	Koncentrační, vyhlazovací	Lublin, Polsko	16. února 1943	22. července 1944 – Sověty	360 000
Mauthausen	Koncentrační	Mauthausen, Rakousko	8. srpna 1938	5. května 1945 – Američany	120 000
Neuengamme	Koncentrační	Hamburg, Německo	13. prosince 1938	květen 1945 – Brity	60 000
Plaszow	Koncentrační	Krakov, Polsko	říjen 1942	15. ledna 1945 – Sověty	není znám
Ravensbrück	Koncentrační	u Berlína, Německo	15. května 1939	30. dubna 1945 – Sověty	8 000
Sachsenhausen	Koncentrační	u Berlína, Německo	15. května 1939	27. dubna 1945 – Sověty	70 000
Sobibor	Vyhlazovací	u Lublinu, Polsko	březen 1942	zlikvidován nacisty v říjnu 1943	250 000
Stutthof	Koncentrační	u Danzigu, Polsko	2. září 1939	9. května 1945 – Sověty	65 000
Theresienstadt	Koncentrační	Terezín, Česká republika	24. listopadu 1941	8. května 1945 – Sověty	35 000
Treblinka	Vyhlazovací	u Varšavy, Polsko	23. července 1942	zlikvidován nacisty v dubnu 1943	870 000

Celkový počet obětí pouze těchto koncentračních a vyhlazovacích táborů 4 450 000 osob

Účastníci Mnichovské dohody – zleva: Neville Chamberlain – britský ministerský předseda, Edouard Daladier – francouzský ministerský předseda, Adolf Hitler – německý kancléř, Benito Mussolini – italský ministerský předseda, Gian Galeazzo – italský ministr zahraničí

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 236/2019, cena 10 Kč.

Zakladatel: prof. Ing. Břetislav Chvála, DrSc.

Vydavatel: Slovanský výbor ČR.

Redakční radu řídí: Jan Minář.

Členové rady: Eva Holečková, Zdeněk Hoření, Jan Jelínek, Čeněk Milan Kadlec, Julie Masopustová a Nataša Weberová.

Distribuci vede Alena Grospičková.

Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 111 21 Praha 1, III. patro, kabinet č. 147, tel./fax: 222 897 261, 728 009 737, internetová adresa:

www.slovanskyvborcr.cz (jejím redaktorem je Miroslav Havlík).

Adresa e-mail: slovanyborcr@volny.cz.

Příspěvky zaslané redakci nemusí vždy vyjadřovat její stanovisko.

Redakce si vyhrazuje právo úpravy příspěvku.

Uzávěrka čísla dne 16. 10. 2019.

Časopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.